

Ainevaldkond Tehnoloogia

Ainevaldkond TEHNOLOOGIA	2
1 Tehnoloogia ainekavad.....	13
1.1 LÕK Tööõpetus 1. klass.....	13
1.2 LÕK Tööõpetus 2. klass.....	16
1.3 LÕK Tööõpetus 3. klass.....	20
1.4 LÕK Tööõpetus 4. klass.....	23
1.5 LÕK Tööõpetus 5. klass.....	27
1.6 LÕK Tööõpetus 6. klass.....	32
1.7 LÕK Tööõpetus 7. klass.....	36
1.8 LÕK Tööõpetus 8. klass.....	40
1.9 LÕK Tööõpetus 9. klass.....	44

Ainevaldkond TEHNOLOOGIA

Valdkonnapädevus

Tehnoloogia valdkonda kuuluvate ainete õpetamise eesmärk põhikoolis on eakohase valdkonnapädevuse kujundamine, mis tähendab, et põhikooli lõpetaja:

- 1) on omandanud eakohaseid baastadmisi erinevate õppes kasutatavate materjalide omadustest ja kasutamise võimalustest;
- 2) valib oma ideede teostamiseks sobivaid materjale, töövahendeid ja töötlemisviise ning on teadlik oma valikute mõjust majandus-, sotsiaal- ja looduskeskkonnale;
- 3) kasutab materjale ja töövahendeid säästlikult ning järgib tegevuses kestliku arengu ja rohepöörde põhimõtteid;
- 4) kasutab traditsioonilisi ning nüüdisaegseid materjale, tööriistu ja digivahendeid turvaliselt ning otstarbekalt;
- 5) kasutab teistes õppeainetes omandatud teadmisi praktikas;
- 6) kavandab, planeerib, teostab ja mõtestab tööprotsessi põhimõttel ideest teostuseni, arvestades seejuures funktsionaalsust, esteetilisust ja kulutõhusust;
- 7) väärtustab Eesti ja teiste rahvaste esemelise ja toidukultuuriga seotud traditsioone;
- 8) väärtustab loovat isetegemist ning sellega seonduvat vaimset heaolu ja tervislikku eluviisi;
- 9) on omandanud valmisoleku kasutada õpitud praktilisi oskusi igapäevaelus;
- 10) kirjeldab suuliselt ja kirjalikult tehtud valikuid ning tööprotsessi, sh kasutades digivahendeid;
- 11) analüüsib nii enda kui ka teiste tööprotsessi ja -lõpptulemust;
- 12) on omandanud hoiaku olla ettevõtlik ning otsib loovaid ja uuenduslikke lahendusi ettetulevatele probleemidele iseseisvalt või rühmas;
- 13) arvestab autoriõigust erinevate teabevahendite, õppematerjalide ja infoallikate kasutamisel.

Ainevaldkonna õppeained (loetelu): loovtund, tööõpetus, käsitöö, kodundus, tehnoloogiaõpetus. (tundi nädalas)

I kooliaste

II kooliaste

III kooliaste

(tunnijaotus aineti ja klassiti)	(tunnijaotus aineti ja klassiti)	(tunnijaotus aineti ja klassiti)
Loovtund - 3 tundi Tööõpetus (LÕK) - 2 tundi	Käsitöö, kodundus, tehnoloogiaõpetus - 2 tundi Tööõpetus(LÕK)- 2 tundi	Käsitöö, kodundus, tehnoloogiaõpetus - 2 tundi Tööõpetus (LÕK) -2 tundi

Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming

Tehnoloogia valdkonna missioon on õpetada õpilast kriitiliselt uurima tarbimist ja tootmist õigluse, jätkusuutlikkuse ning eetilise vaatenurgast. Õpilased saavad ümbritseva materiaalse maailma kohta teadmisi, mis aitavad panna aluse jätkusuutlikule eluviisile ja arengule, hõlmates õpilase elukeskkonda, kohalikku esemelist kultuuripärandit, eri inimrühmade kultuuripärandit ja kooli kultuurilist mitmekesisust. Tehnoloogia valdkonna õppeained loovad õpilastele eeldused oma huvide ja tulevase tööelu kujundamiseks, mõjutades selle kaudu õpilase eneseteostusvõimalusi ja heaolu. Õppeained võimaldavad eelarvamusteta valida erinevaid visuaalseid, materiaalseid ja tehnilisi lahendusi ning valmistamistehnoloogiaid ja nendega eksperimenteerida. Õpilane mõistab, hindab ja arendab erinevaid lahendusi ning kasutab õpitud teadmisi ja oskusi igapäevaelus. Õpe süvendab õpilastes ruumitaju, materjalitunnetust ja kätega loomise oskust, tugevdab eeldusi töötada mitmekülgelt ning pakub rahulolu ja enesehinnangut tugevdavaid kogemusi.

Tehnoloogia valdkond kasvatab eetilist, teadlikku ja osavõtlikku ning ettevõtlikku kodanikku, kes väärtustab traditsioonilisi käsitööoskusi ja toidukultuuri ning mõistab nende seoseid tehnoloogia arenguga. Tehnoloogia valdkonda kuuluvad õppeained on esteetilis-praktilised ning tehnilistehnoloogilised ja nende õppimise eesmärk on arendada loovust, huvi, vastutustunnet, iseseisvust ning probleemide lahendamise oskust, hõlmates nii käelist kui ka intellektuaalset tegevust. Õppe käigus erinevaid materjale, töövahendeid, töötlemistehnoloogiaid ning digivahendeid kasutades suureneb õpilaste usk enda võimetesse ning nad omandavad valdkonnaüleseid oskusi, et tulla toime igapäevaelus. Õpe on tervik ja lähtub põhimõttest ideest teostuseni, milles on oluline tööõõmu ja probleemide kogemine oma ideede esitamisel, disainimisel ja materjalide töötlemisel konkreetseks tulemuseks vastavalt püstitatud eesmärgile. Tervikliku õppe aluseks on ainevaldkonna baasteadmiste ja -oskuste omandamine. Õppes järjekindlalt ja aktiivselt osaledes õpib õpilane hindama materjali ja töö kvaliteeti ning analüüsima tehtud valikuid. Õpilane õpib oma arengutaseme põhjal eri teemade läbimise, tehnikate ja tehnoloogia kasutamise ning projektide elluviimise kaudu. Õpilane uurib, katsetab ja leiutab õpetaja juhendamisel ja iseseisvalt.

Valdkonnasisese lõimingu aluseks on kõigi nelja õppeaine taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud ning õpitulemused, mille saavutamist toetavad ühisprojektid, loovtööd, valdkonda siduvad multimateriaalsed tööd ja teised lõimingulised teemakäsitlelused. Valdkonnasisene lõiming toimub tööõpetuse,

käsitöö ja kodunduse ning tehnoloogiaõpetuse õpetajate koostöös. Õpilasi suunatakse kasutama ühes tehnoloogiavaldkonna õppeaines omandatud teadmisi ja oskusi teises valdkonnas õppeaines. Õpitakse tööd kavandama ja planeerima ning leidma erinevaid tehnilisi ja loominguilisi lahendusi kirjalike ja praktiliste tööde loomiseks, arendatakse õppijate valmisolekut kasutada praktilisi oskusi igapäevaelus ning ollakse abiks karjäärivalikul. Valdkonnasisese lõimingu puhul pööratakse II kooliastmes peamiselt tähelepanu ainealaste mõistete tundmaõppimisele ning peamiste tövõtete ja tehnoloogiate omandamisele. Õppeprotsessis arvestatakse õppija võimeid ja huvi. III kooliastmes keskendutakse õppimise käigus rohkem erinevate materjalide ja tehnoloogiate sidumisele loominguilise tööprotsessi käigus. Õpetuses järgitakse ideest teostuseni tsükli. Oluline on töö ajalise ja tehnoloogilise protsessi läbimine kavandamisest kuni töö esitlemiseni. Valdkonnasisese lõimingu aluseks on kõigi kolme õppeaine taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud ning õpitulemused, mille saavutamist toetavad ühisprojektid, loovtööd, valdkonda siduvad multimateriaalsed tööd ja teised lõiminguilised teemakäsitlelused.

Tööõpetus LÕK

Tööõpetusel on põhihariduse lihtsustatud õppekava alusel õpetatava lapse arengus ja eluks ettevalmistusel täita oluline roll. Tööõpetuse kaudu omandab laps ainekavas fikseeritud baasoskused, lapsel kujuneb hoiak ja harjumus tööd teha ning teadvustub tööprotsess. Laps hakkab oma tegevust planeerima ja õpitud oskuste puhul ka enesekontrolli sooritama. Tööõpetus aitab õpilasel kujuneda eluga võimalikult iseseisvalt toimetulevaks isiksuseks, kes suudab ja tahab teha võimete kohast tööd. Tööõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) omandab vajalikud oskused ning tööharjumused eluks, võimetele vastavaks tööks ja harrastusteks;
- 2) teab oma peamisi õigusi ja kohustusi töötajana;
- 3) õpib tundma ning õigesti ja säästlikult kasutama materjale, töö- ja tehnilisi vahendeid;
- 4) õpib töötama suulise ja kirjaliku instruksiooni järgi;
- 5) õpib töötama teksti ja elementaarsete tööjooniste toel;
- 6) omandab õiged tehnoloogilised võtted materjalide töötlemiseks, arvestab töötamisel töötervishoiu ja ohutustehnika nõuetega;
- 7) õpib oma tööd kavandama, plaani järgi sooritama, kontrollima ning hindama;
- 8) arendab loovust ja esteetilist maitset;
- 9) õpib töötama üksi ning koos teistega, hindama tööks vajalikke isiksuseomadusi: vastutustunnet, täpsust, püsivust, kriitilist meelt;
- 10) õpib hindama tööd ning iseennast teatud elukutse omandamise seisukohalt;
- 11) on võimeline omandama kutseharidust.

Loovtund	Loovtundi iseloomustab loov käeline aktiivsus, mis on oluline õpilaste füsioloogilises ja vaimses arengus. Õpilased saavad end käelise tegevuse kaudu väljendada ning kujundada teadmisi, oskusi ja kogemusi, mida on vaja töö kavandamiseks, planeerimiseks ja loomiseks. Tööülesandeid täites arenevad õpilastel mootorika, tähelepanu, silmamõõt, ruumitaju, kujutlusvõime ning iseseisvus otsuste tegemisel. Õpilastel kujuneb arusaam inimese kujundatud ja loodud esemelisest keskkonnast, selle materjalide mitmekesisusest ja vajadusest suhtuda ümbritsevasse säästlikult. Ühistegevuses õpitakse koos teistega töötama, üksteist abistama, teiste arvamus arvestama ja oma otsuseid põhjendama. See julgustab õpilasi väärtustama ning hindama enda ja teiste tööd, mõistma kodukoha kultuurilist mitmekesisust ning võrdse kohtlemise tähtsust. Kuna loovtundide põhisisu on loominguline praktiline tegevus, täidab see aine ka emotsionaalselt tasakaalustavat ülesannet. Loovtunnis käsitletakse kunsti, käsitöö, kodunduse ning tehnoloogiaõpetuse algtõdesid, mis loob eeldused ainevaldkonna õpingute jätkamiseks II ja III kooliastmes.
Käsitöö	Käsitöö on õppeaine, kus õpilased saavad loovate ideede kaudu väljendada oma oskusi praktikas, kasutades selleks mitmesuguseid pehmeid materjale ja erinevaid käsitöö tehnikaid nii käsitsi kui ka elektriliste ja digitaalsete masinatega töötades. Loov- ja kriitilise mõtlemise kasutamine loomingulisi ülesandeid lahendades loob eeldused õpilaste loovaks eneseväljenduseks. Õpilasel kujunevad oskused oma ideid teostades järgida tootearendustsüklit alates teabe kogumisest, idee leidmisest, eseme ning töö ajalise ja tehnilisest kavandamisest kuni toote valmimise ning esitlemiseni. Ühiste arutluste käigus õpitakse analüüsima eseme disainiprotsessi, märkama erinevaid tehnilise ja loomingulise protsessi lahendusi ning kogema töö rõõmu. Tänapäevaste materjalide ja tehnikate praktikas rakendamise kõrval väärtustatakse käsitöö rahvuslike kultuuritraditsioonide hoidmist ja kasutamist tänapäevases võtmes. II kooliastmes kujunevad õpilastel teadmised käsitöö põhilistest tövõtetest, mõistetest ja tehnikatest. Õpilased mõistavad juhendi järgi töötamise põhitõdesid ning otsivad aktiivselt uudseid lahendusi esemete disainimisel. Õpilased valmistavad praktilisi töid, mis võimaldavad erinevaid õpitud tehnikavõtteid loovalt ja mitmekülgelt praktikas rakendada ning erinevates õppeainetes õpitut käsitööga seostada. III kooliastmes keskenduvad õpilased enam oma ideede loomingulisele väljendamisele ning töö teadlikule korraldamisele tootearendustsüklit arvestades. Õppe käigus otsivad ja esitavad õpilased uusi ideid, hindavad neid kriitiliselt, kavandavad ja valmistavad funktsionaalseid esemeid enda võimetest ja huvidest lähtuvalt. Õpilastes kujuneb oskus arutleda tarbekunsti, käsitöö ja moe seoste ning käsitöö ja tekstiilitööstuse tähtsuse üle ajaloos ning tänapäeval.
Kodundus	Kodundus on õppeaine, kus tähelepanu keskmeks on inimese üldine heaolu ja igapäevaelus hakkamasaamine ning selleks kujundatavad teadmised, oskused ja hoiakud. Koostöö ja kriitilise mõtlemise kaudu avastab õpilane enda potentsiaali erinevates ainealastes tegevustes, mõistab elukeskkonna jätkusuutlikkust ja enda rolli selle tagamisel. Õppes väärtustatakse nii eesti toidukultuuri ja -traditsioone kui ka kujundatakse avatud meelt teiste rahvaste toidukultuuri ja tavade suhtes. II kooliastmes keskendutakse ainealaste mõistete tundmaõppimisele ning peamiste tövõtete ja tehnoloogiate omandamisele, mis on praktiliste ülesannete lahendamise eelduseks. Õpitakse mõistma erinevate otsuste mõju iseendale ja keskkonnale. Õpiviiside valikul lähtutakse õpilaste eakohasusest ja huvidest. III kooliastmes täiendatakse aineteadmisi ja praktilisi oskusi probleemilahenduse

	<p>kaudu. Õpitakse analüüsima enda käitumist ja mõtestama tehtud otsuste mõju ning ollakse valmis astuma samme enda heaolu ja jätkusuutliku majandamise suunas. Õpiviisid võimaldavad arendada süsteemset mõtlemist ja planeerimisoskust.</p>
Tehnoloogiaõpetus	<p>Tehnoloogiaõpetus on õppeaine, kus õpilased saavad ennast väljendada eelkõige erinevaid kõvasid materjale töödeldes nii käsitsi kui ka masinatega, sh digitaalsetega. II kooliastmes omandavad õpilased tehnoloogiaõpetuse baasoskused materjalide töötlemisel ja töövahendite käsitlemiseks, samuti tehnilisi mõisteid ja termineid. Õpilased tutvuvad erinevate materjalide omaduste ning kasutusvõimalustega. Õpetaja juhendamisel õpitakse valima asjakohaste tööviiside, töövahendite, masinate ja seadmete vahel ning nendega töötama. Seejuures arvestatakse õpilaste erinevaid võimeid ja huve ning toetatakse nende omaalgatust ja õpimotivatsiooni. III kooliastmes süvendavad õpilased oma oskusi, pakkudes uusi ideid probleemsituatsioonide lahendamiseks. Tehnilisi ideid planeerima, teostama ja esitlema õpitakse nii traditsioonilist kui ka nüüdisaegset tehnoloogiat kasutades. Õpilasel kujuneb oskus ja huvi vaadelda ning uurida mehhaanilist ja elektroonilist töö- või elukeskkonda ning rakendada teadmisi oma loomingus. Oskuste süvenemine loob eeldused selleks, et õpilased oleksid suutelised mõistma erinevate tehniliste süsteemide toimimispõhimõtteid ja toime tulema praktiliste probleemidega, mis võivad tekkida süsteemide rakendamisel. Õpiviisid toetavad õpilaste heaolu ja eluks vajalikke oskuste kujunemist ning karjäärivalikuid ja tööelu puudutavaid valikuid.</p>

Võimalusi valdkondadeüleseks lõiminguks	
<p><u>Keel ja kirjandus.</u> Suunatakse kirjalikust tekstist (juhendist, retseptist, ainealastest meediatekstist vms) arusaamist ning seostatakse tehnoloogiavaldkonnas kasutatavaid tekste ja nende loomist eesti keele grammatikaga või/ja ortograafiaga. Arendatakse suulist eneseväljendust ning oskust arutleda tehnoloogia muutuse üle ühiskonnas.</p> <p><u>Matemaatika.</u> Matemaatikapädevuse arengut toetatakse arvutuste, mõõtmiste/kaalumiste, mõõtühikute teisendamiste ja kujutava geomeetria kaudu. Matemaatikas omandatud teadmisi kasutatakse materjali/toiduainete kulu ja hinna arvutamisel või esemete/lõigete konstrueerimisel vms.</p> <p><u>Loodusained.</u> Loodusainete rakenduslikkus avaldub tehnoloogiavaldkonna ainetes lõiminguiliste töösituatsioonide lahendamisel. Selleks võivad olla igapäevaelu või tehnikamaailma objektide ja nähtuste olemuse avamine ning põhjendamine või siis õpilase poolt planeeritava töö ja selle protsessi kavandamine, toidu keemiliste ja füüsikaliste protsesside mõistmine läbi praktiliste katsetuste jms. Õpilasi juhatakse väärtustama looduslikku mitmekesisust ning vastutustundlikku ja säästvat eluviisi ning järgima tervislikke eluviise. Tadvustatakse edasiõppimis- ja karjäärivõimalusi seostatult loodusteaduste ja tehnoloogiaga.</p> <p><u>Sotsiaalsained.</u> Õpilasi suunatakse väärtustama ennast ja teisi, arendama koostööoskust, järgima tervislikke eluviise ja hoidma keskkonda. Tööprotsessis toetatakse vastutustundliku ja aktiivse kodaniku (tarbija) kujundamist, väärtustades teaduspõhisust, loovust ja ettevõtlust. Sotsiaalainete toel tunnetab</p>	

õpilane oma rolli kultuuripärandi hoidjana, väärtustades rahvakultuuri ja toidutraditsioone ning kujundades aktsepteerivat hoiakut kultuuriliste ja maailmavaatelistele mitmekesisuste suhtes.

Kunstiained. Kunstipädevusega puututakse kokku kultuuriteadlikkuse kujundamise kaudu, õppides väärtustama Eesti ja erinevate rahvaste rahvakultuuri ja selle mitmekesisust. Kunstielamusi (muusikat, kunsti, käsitööd) nähakse igapäeva elu rikastajana. Kunsti õppeaines õpitut kasutatakse tootearendustsüklis eseme/toote loomisel, suunates õpilasi kasutama kunsti põhielemente (joon, värv, vorm, ruum, rütm). Tehnoloogiavaldkonna praktiliste tööde inspiratsiooni allikana võib kasutada erinevaid muusikastiile. Muusika ja kunsti õppeainetes kogetud ja hinnatud subjektiivset ilu suunatakse nägema tehnoloogiavaldkonnas omandatud oskustes või meisterlikkuses ning mõistma eseme/toote esteetilisuse olulisust.

Liikumisõpetus. Kehakultuuripädevus seostub tehnoloogiavaldkonnas tervislike eluviiside sh kehalise aktiivsuse väärtustamise ja peenmotoorika arendamisega. Tööprotsessis pööratakse tähelepanu ergonoomilisele kehaasendile ja liikumispausidele. Koostööd tehes järgitakse kokkulepituid reegleid ning suhtutakse sallivalt kaaslaste võimetusse (koordinatsioon, vaimne ja kehaline tasakaal).

Võõrkeeled. Võõrkeelepädevusega puututakse kokku teabeallikatest (interneti, toote kasutusjuhendi, võõrkeelse kirjanduse jt) materjalide otsimisel, lugemisel ja õppevideote vaatamisel. Võõrkeelte tundmine aitab mõista teisi kultuure ning tajuda oma kultuuri eripära. Moodulid loovad võimaluse rakendada teoreetilistes õppeainetes (nt loodusõpetuses, matemaatikas) omandatud praktilistes tundides. Projektid annavad võimaluse siduda erinevaid ainevaldkondi, luues seeläbi seoseid teiste õppeainetega (ajalugu, kirjandus, kunst, inimese- ja ühiskonnaõpetus jmt). Lõimingu eesmärgiks on seoste loomine igapäeva eluga. Õpilase arengu toetamiseks, mitmekesiste õppimisvõimaluste ja õpikogemuste pakkumiseks ning erinevate õppeainete ja läbivate teemade lõimimiseks korraldatakse koolis ainealaseid nädalaid, üritusi, õppekäike jms.

Üldpädevuste kujunemine

Kultuuri- ja väärtuspädevus

Tehnoloogiavaldkonna ainetes läbiviidavate loovust arendavate tegevuste ja õppeprojektide kaudu õpivad õpilased arvestama arvamuste ja ideede paljusust. Ühised arutelud ning töö ja selle tulemuse analüüsimine aitavad õpilasel kujundada ja põhjendada oma arvamusi, tunda tööõõmu ning vastutust alustatu lõpule viia. Tehnoloogiavaldkonna ainetes tundides õpitakse nägema ja tolereerima erinevusi inimeste võimetus, esteetilisest maitses ning kultuurilistes tõekspidamistes (esemelises ja toidukultuuris). Õpilaste ettevalmistamine igapäeva eluks, mis on aineõppe üks eesmärkidest, võimaldab kujundada ka nende väärtushoiakuid. Õppeainetes väärtustatakse üldkehtivaid

	<p>eetilisi norme ning kujundatakse seeläbi õpilaste positiivseid õppealaseid hoiakuid. Tehnoloogiavaldkonna ainetes toetatakse teistega arvestamise vajadust ning tervist hoidvaid eluviise, nt toiduvaliku, tööprotsessi ergonoomika ning puhtuse ja korra hoidmisel. Tundides uuritakse Eesti ja</p> <p>teistele kultuuridele iseloomulikke tarbeesemeid ja toidukultuuri ning valmistatakse esemeid või toite neist ideedest lähtuvalt.</p>
Sotsiaalne - kodanikupädevus	<p>Tehnoloogiavaldkonna ained võimaldavad läbi viia erinevaid ühiseid tegevusi, kus õpitakse teistega arvestama, käitumisreegleid järgima, oma arvamust avaldama, argumenteerima ja põhjendama valikuid ning tegutsema aktiivse ühiskonnaliikmena. Õppeainete vahendusel toimiv õpe võimaldab õpilastel ennast teostada ja panustada kogukonna heaolusse. Olulisel kohal antud pädevuse arendamisel on sotsiaalset ja ühiskondlikku mõõdet omavate projektide ja algatuste õppeprotsessi toomisel: näiteks koolilaada organiseerimine tehnoloogiavaldkonna ainetes valmistatud esemete/toodete realiseerimiseks jms.</p>
Enesemääratluspädevus	<p>Tehnoloogiavaldkonna ainete kontekstis toetab enesemääratluspädevus õpilase oskust analüüsida ja hinnata oma mõtteid, tugevaid ja nõrku külgi, tegevust ning selle tulemusi. Kokkuvõtvalt on see õpilase arusaamine endast ja oma võimetest. Pädevuse kujunemisele aitab kaasa oma tööle hinnangu andmine. Olulisel kohal on õpilaste võime käituda ette tulevates õppeolukordades mõtestatult ja ohutult. Õppeülesannete kaudu avanevad õpilastel mitmed võimalused katsetada erinevaid materjale ja tööviise ning leida hetke vajadustele</p> <p>sobiv lahendus. Enesemääratluspädevuse alaliigiks on tervisepädevus, kus teemakohaste loovate ja praktiliste ülesannetega kinnistub</p> <p>terviseteadlik käitumine, ergonoomika põhimõtete arvestamine.</p>
Õpipädevus	<p>Tehnoloogiavaldkonna ainetes õpiülesandeid lahendades suunatakse õpilast tööd korraldama alates teabe kogumisest, materjalide</p> <p>ja töötlemisviisi valikust ning lõpetades töö tegemise ja tulemuse analüüsiga. See arendab suutlikkust probleeme märgata ning lahendada, oma võimeid hinnata ja arendada ning õppimist juhtida. Teavet kogudes areneb õpilase funktsionaalne kirjaoskus, täieneb erialane sõnavara ning oskus seda kasutada. Õpiülesannete teemade leidmisel võiks lähtuda situatsioonidest või probleemidest, mis seostuvad igapäevaelu probleemidega.</p>
Suhtluspädevus	<p>Suhtluspädevuse arendamist soosib esinemisjulguse toetamine ja eneseväljenduse oskuse arendamine läbi õpilaste enda või</p>

	<p>rühmas tehtud tööde esitlemise ning tööprotsessi ühise reflekteerimise ja tagasisidestamise. Paaris- ja rühmatöö ülesanded võimaldavad õppida teistega arvestama, oma seisukohti põhjendama ja ühiseid lahendusi leidma. Õpilasi suunatakse analüüsima oma käitumist ning selle mõju kaaslastele ja koostööle. Oma tööd suuliselt või kirjalikult esitledes saadakse esinemiskogemusi ning areneb väljendusoskus.</p>
<p>Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus.</p>	<p>Tehnoloogiavaldkonna ainetes õpitakse nägema ja analüüsima tehnoloogia seost loodus- ning reaalteadusi hõlmavate teadmistega. Teistes õppeainetes õpitut rakendatakse teoorias ja praktikas. Valdkonna õppeainetes puutuvad õpilased kokku mitmesuguste igapäevaelu puudutavate ülesannetega, kus kasutatavateks oskusteks on näiteks mõõtmine ja teisendamine, massi- ja mahuühikutega arvutused, materjali- ja ressursikulu ning maksumuse arvutamine erinevate ülesannete puhul, loodusteaduste seaduspärasustega arvestamine ja nende seletamine.</p>
<p>Ettevõtlikkuspädevus</p>	<p>Algatusvõime, ettevõtlikkus ja koostöö on tihedalt seotud tehnoloogiavaldkonna ainetes kujundatavate õpitulemustega.</p> <p>Olulisel kohal pädevuse arendamisel on kasvatada õpilastes julgust oma probleemsituatsioone lahendada asuda ja võtta vastutust oma töö teostamise eest üksi või rühmas. Oma või rühma ideede realiseerimise ja töö korraldamise oskus on üks valdkonna õppeainete põhilisi eesmärgi. Ettevõtlikkust toetavad oskuslikult elluviidud õppeülesanded, mis annavad õpilastele võimaluse oma teadmisi ja oskusi kasutada ning võimeid arendada. Tehnoloogiavaldkonna ainetes on olulisel kohal avatus loomingulistele ideedele ja originaalsetele vaatenurkadele. Õppeprotsessis läbitakse eseme/toote arendamise tsükkel idee leidmisest kuni lõpptulemuseni.</p>
<p>Digipädevus</p>	<p>Kaasaegne digitehnoloogia pakub tehnoloogiavaldkonna õppeainetes mitmekülgseid võimalusi õpilaste digipädevuse arendamiseks. Digitehnoloogiat saab kasutada nii õppe-, informatsiooni otsimise kui ka suhtlemisvahendina. Informatsiooni otsimise ja analüüsi puhul on digitehnoloogiat võimalik rakendada nii individuaalse kui õpikeskuse meetodina, kus õpilane saab töötada koos või üksinda teatud ülesannete lahendamise otsimisel ja leitud esitlemisel kaasõpilastele. Kogutud teavet ja ideid kasutatakse kooskõlas autoriõigusega.</p> <p>Erinevad veebikeskkonnad, suhtlusvõrgustikud ja ajaveebid suhtlemisvahendina võimaldavad kajastada valdkonna õppeainetes tehtut ning annavad võimaluse oma tegevuste presenteerimiseks laiemale auditooriumile. Seejuures arvestab õpilane internetis turvalise suhtlemise põhimõtteid.</p>
<p>Läbivate teemade käsitlemine</p>	

<p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine</p>	<p>Antud läbiva teema rakendamisel taotletakse õpilase elukestva õppe hoiakute kujunemist. Tutvumine tehnoloogia arengu ja inimese rolli muutumisega töömaailmas aitab tunnetada pideva õppimise vajadust.</p> <p>Õppeülesanded eeldavad iseseisvat teadmiste täiendamist. Selleks sobivad tegevused, kus õpilased teevad töö iseloomust tulenevalt</p> <p>Valikuid, näiteks eseme/toote disaini, materjalide või kasutatava tehnoloogia osas. Karjääri planeerimist toetab õpilaste huvide ja hobidega arvestamine neile tööülesandeid andes ja rakendades rohkem individualiseeritud õpet. Õpilaste omaalgatuslike ideede rakendamiseks sobivate võimaluste leidmine aitab arendada õpilaste loomingulisust. Iga uus praktiline lahendus nõuab pingutust ja pühendumist ning tõsist töösse suhtumist. Lõimingusse võivad liituda nii valdkonnaga seotud reaali- ning loodusteaduslikud ained kui ka disaini ja esteetikat mõjutavad õppeained nagu ajalugu, kunst jt.</p>
<p>Keskkond ja jätkusuutlik areng</p>	<p>Tehnoloogia valdkonnas võimaldab see läbiv teema lõimida mitmeid erinevaid õppeained nagu loodusõpetus ja matemaatika jms. Toodet või toitu valmistades õpitakse säästlikult kasutama nii looduslikke kui ka tehismaterjale. Jäätmete sorteerimine ja utiliseerimine ning energia ja ressursside kokkuhoid tundides aitavad kinnistada ökoloogia teadmisi. Tähelepanu pööratakse keskkonnasäästlike tarbimis-harjumuste kujundamisele ja kujunemisele.</p>
<p>Kodaniku algatus ja ettevõtlikkus</p>	<p>See võib olla paljude ühiskondlike algatuste ja sotsiaalsete projektide aluseks, taotledes õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks. Algatusvõime, ettevõtlikkus ja koostöö on tihedalt seotud tehnoloogiaainete</p> <p>sisuga. Ideede realiseerimise ja töö korraldamise oskus on üks valdkonna õppeainete õpetamise põhilisi eesmärgi. Ettevõtlikkust toetavad oskuslikult elluviidavad projektid, mis annavad õpilastele võimaluse oma võimeid proovile panna.</p>
<p>Kultuuriline identiteet</p>	<p>Läbiva teema kaudu saab tehnoloogia valdkonnas õpetada Eesti esemelist, toidu- ja kombelist kultuuri. Lõimingut kandvateks õppeaineteks saavad olla ajalugu, matemaatika, ühiskonnaõpetus, kunst, muusika jne. Tutvumine esemelise kultuuri, kommete ja</p> <p>toitumistavadega võimaldab näha kultuuride erinevust. Üheks võimaluseks on õppida kasutama rahvuslikke elemente esemete kavandamisel.</p>
<p>Teabekeskond</p>	<p>Õppetöös saab õpilane toote loomisel hankida infot erinevatest allikatest, nt raamatutest ja internetist. Õppetöös õpitakse info</p>

	<p>kogumiseks kasutama mitmesuguseid teabekanaleid ning hindama kogutud informatsiooni usaldusväarsust. Kogutud infot kasutades tuleb</p> <p>arvestada autoriõigusega. Veebikeskkondade kasutamine aitab rikastada õppetööd ja võimaldab õpilastel vajalikku infot otsida ja jagada. Võimaliku näitena saab anda õpilastele ülesandeks lugeda ja analüüsida erinevaid toodete etikette arendamiseks nende funktsionaalset</p> <p>lugemisoskust. Õpilaste tähelepanu suunatakse toote koostisosadele, ainete sisaldusele ja toote kasutamise kirjeldusele.</p>
Tehnoloogia ja innovatsioon	<p>Oluline on, et õpilane saab aru tehnoloogia toimimisest, oskab seda analüüsida ja on võimeline looma eakohaseid uusi lahendusi. Lõimida saab enamasti matemaatika ja infotehnoloogiat õpetavad õppeained. Samas tutvustatakse ka koduses majapidamises kasutatavaid mitmesuguseid tehnoloogilisi seadmeid ja vahendeid, mis muudavad elu mugavamaks ja efektiivsemaks.</p>
Tervis ja ohutus	<p>Tehnoloogia valdkonnas tuleb teema esile tööohutuses ja materjalide käsitsemises, õigete töövõtete ja ergonoomiliste töövahendite ning masinate kasutamises, tervislikes toiduvalikutest jms. Erinevate praktiliste tegevuste juures on väga oluline arvestada turvalise</p> <p>õpikeskkonna nõuetega, sh järgida õpperuumide sisekorra eeskirju. Tutvumine erinevate looduslike ja sünteetiliste materjalidega ning nende omadustega aitab teha esemelises keskkonnas tervisest lähtuvaid valikuid.</p>
Väärtused ja kõlblus	<p>Tehnoloogia valdkonna õppeainete kaudu taotletakse õpilase kujunemist kõlbliseks inimeseks, kes väärtustab enda ja teiste</p> <p>tehtut ning sellesse panustamist. Õpilane kasutab töövahendeid ja masinaid sihipäraselt ning heaperemehelikult. Õpilastes kujundatakse praktilisi käitumisosi, õpitakse mõistma käitumisvalikute põhjusi ja võimalikke tagajärgi. Rühmas töötamine annab väärtuslikke kogemusi, kuidas arvestada kaaslastega, arendada organiseerimisoskust ning lahendada konflikte.</p>
Ainevaldkondlikud hindamise erisused	
<p>Tehnoloogia valdkonna ainete hindamise eesmärk on toetada õppija arengut. Hindamine põhineb õppimisprotsessi jälgimisel ja õppijat edasiviival tagasisidestamisel, lähtudes Lev Vögotski arenguteooriast, mille kohaselt toimub õppimine kõige tõhusamalt õppija lähima arengu tsoonis.</p>	

Hindamine keskendub õppija tööprotsessile, sealhulgas ülesannete võimalikult iseseisvale lahendamisele. Tagasiside on suunav ja toetav, aidates õppijal teadvustada oma arengut ning kavandada edasisi samme. Õppijat kaasatakse hindamisprotsessi eneseanalüüsi ja refleksiooni kaudu, et kujundada oskust oma õppimist teadlikult juhtida.

Trimestri lõpul hinnatakse õpitulemusi kokkuvõtvalt tasemetega **A** (arvestatud) ja **MA** (mittearvestatud). Iga trimestri lõpus antakse õpilasele kujundav tagasiside, mis tugineb alljärgneval:

Iseseisev, juhendatud töö (*A- väga hea, A- hea, A- rahuldav/ tulenevalt hindamiskriteeriumite täitmisest*)

Õpilane suudab järgida juhendit ja õpetaja tagasisidet, küsib õpetajalt vajadusel nõu, otsib iseseisvalt vajalikku informatsiooni, teostab ülesande ilma pideva abi ja juhendamiseta. Vastutab oma tööülesande täitmise eest. Tajutav on õpilase isiklik panus, huvi ja pingutus.

A - väga hea (Kõik alustatud tööd on kokkulepitud ajaks lõpetatud. Tööd on isikupärased, nõuetekohaselt vormistatud. Olenemata töö vormistamise ebatäpsustest on tugevalt tajutav õpilase isiklik panus, huvi ja pingutus.)

A – hea (Kõik alustatud tööd on kokkulepitud ajaks lõpetatud. Tööde teostus on arusaadav ja olulises osas vastab ülesandele. Tajutav õpilase isiklik panus, huvi ja pingutus on keskpärane.)

A –rahuldav (Kõik alustatud tööd on kokkulepitud ajaks lõpetatud.) Esitatud töödes esineb ebatäpsusi ja/või pealiskaudsust. Tajutav õpilase isiklik panus, huvi ja pingutus on vähene. Lõpetab tööd olulise hilinemisega, vajab pidevat meeldetuletamist.)

Toetatud õpe (analoogi/koostegevuse vajadus) (*A- rahuldav*)

Lõpetatud on vähemalt 75% töödest. Õpilane vajab oma tööde sooritamisel pidevat meeldetuletamist, motiveerimist, abi ja juhendamist, esitab oma tööd, mis vastavad positiivse tulemuse hindamiskriteeriumitele.

Toetatud õpe (analoogi/koostegevuse pakkumine) (*MA- mitterahuldav*)

Lõpetatud on alla 75% töödest. Õpilane ei suuda või ei taha pingutada, ei suuda või ei taha sooritada tööülesandeid, mis vastavad positiivse tulemuse hindamiskriteeriumitele. Õpilase huvi ja pingutust tajutavalt ei avaldu.

Õppekorraldus

Tehnoloogiavaldkonna ainetes viiakse õppetööd läbi õpperühmades. Õpilaste jagunemine õpperühmadesse on võrdse kohtlemise ja kaasatuse eesmärgil sooneutraalne. Sõltumata õpperühmast tagatakse kõigile õpilastele võimalus omandada taotletavad teadmised, oskused ja pädevused nii käsitöös, kodunduses kui ka tehnoloogiaõpetuses. Õppeaasta jooksul vahetatakse valdkondlike õpitulemuste saavutamiseks õpperühmi. Õpilaste rühmadeks jaotamise põhimõtte otsustab kool. Seejuures selgitatakse eelnevalt õpilastele ning lastevanematele õpperühmade moodustamist, vahetussüsteemi ning sellega kaasnevat õppekorralduslikku poolt. Õpilasgrupi suuruse määramisel arvestatakse ka õppekeskkonna mahutavusega.

Õppekeskkond

Õpilaste arengu toetamiseks, mitmekesiste õppimisvõimaluste ja õpikogemuste pakkumiseks ning erinevate õppeainete ja läbivate teemade lõimimiseks viiakse õppetunde läbi erinevates õppekeskkondades (nt õuesõpe, õppekäigud, külalistunnid, osalemine õppeprogrammidel), korraldatakse tegevusi/projekte nii koolisiselt kui -väliselt. Ennastjuhtiva õppija kujunemiseks on oluline toetav ja inspireeriv tööõhkkond, ideede ja arvamuste paljususe tunnustamine, vastastikune austus ja abivalmidus ning iseseisvuse ja enesearengu väärtustamine, õppides iseseisvalt ja rühmas. Taotletavate õpitulemuste saavutamist toetab nüüdisaegne õppekeskkond: 1) aja- ja nõuetekohaselt sisustatud õpperuumid kooli õppekavas sätestatud materjalide töötlemiseks, sh õppekööök kodunduses ja õppetöökojad käsitöös ning tehnoloogiaõpetuses; 2) seadmed, masinad, töövahendid ning ergonoomiline sisustus, mis võimaldavad erinevate materjalide töötlemise kaudu mitmekülgset õppida käsi- ja masintööd ning omandada traditsioonilisel ja nüüdisaegsel tehnoloogial põhinevaid teadmisi, oskusi, väärtusi ning vastutustundlikku tööhoiakut; 3) abiruumid pesemiseks ja riietumiseks nii õpilastele kui ka õpetajale, samuti ruumid õpetajatööks, praktiliste tööde ja nende tegemiseks vajaminevate materjalide turvaliseks hoidmiseks ning ladustamiseks. Kvaliteetse ja ohutu õppekeskkonna kujundamiseks vajaliku õpperuumide sisseseade ja vajalikud digi- ning teised õppevahendid ja materjalid tagab koolipidaja arvestades vajadust saavutada valdkonnapädevus

1 Tehnoloogia ainekavad

1.1 LÕK Tööõpetus 1. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond:	Õppeaine: Tööõpetus
Kooliaste: I	Klass: 1. klass LÕK	Tundide arv: 2 tundi nädalas
Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused):		
Tööõpetust iseloomustab loov käeline aktiivsus, mis on oluline õpilaste füsioloogilises ja vaimses arengus. Õpilased saavad end käelise tegevuse kaudu väljendada ning kujundada teadmisi, oskusi ja kogemusi, mida on vaja töö kavandamiseks, planeerimiseks ja loomiseks. Tööülesandeid täites arenevad õpilastel mootorika, tähelepanu, silmamõõt, ruumitaju, kujutlusvõime ning iseseisvus otsuste tegemisel. Õpilastel kujuneb arusaam inimese kujundatud ja loodud esemelisest keskkonnast, selle materjalide mitmekesisusest ja vajadusest suhtuda ümbritsevasse säästlikult.		

<p>Ühistegevuses õpitakse koos teistega töötama, üksteist abistama, teiste arvamusi arvestama ja oma otsuseid põhjendama. See julgustab õpilasi väärtustama ning hindama enda ja teiste tööd, mõistma kodukoha kultuurilist mitmekesisust ning võrdse kohtlemise tähtsust. Tööõpetuse tundide põhisisu on loominguiline praktiline tegevus, seega täidab aine ka emotsionaalselt tasakaalustavat ülesannet.</p> <p>Tööõpetuses käsitletakse käsitöö, kodunduse ja tehnoloogiaõpetuse algtoodesid, mis loob eeldused aineõpingute jätkamiseks II ja III kooliastmes. Tööõpetustunni tegevuste käigus treenime igapäevaselt ka vajalikke elulisi oskuseid. Eluliste oskuste all mõistetakse eneseteenindus oskusi ja muid oskusi, mis on vajalikud igapäevaseks iseseisvaks toimetulekuks, sh tervislik eluviis ja enesehügieen, probleemide lahendamise strateegiad.</p>	
<p>Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:</p>	
<p>Lihtsustatud õppe puhul tuleb arvestada õpilaste arenguperioode, mis jagunevad järgmiselt: 1.–2. kl, 3.–5. kl, 6.–7. kl, 8.–9. kl. Selline jaotus, mis ei ühti kooliastmetega, tuleneb õpilaste arengu seaduspärasustest – muutustest õppijate kognitiivses arengus ning kõne ja isiksuse arengus.</p> <p>1.–2. klassi õpilaste juhtivaks meeleks on taju. Tööõpetuse tundides õpitakse kõikide meeltega tajuma objekte ja kujutisi enda ümber, õpitakse eristama värvusi ja erinevaid materjale.</p> <p>Käeliste tegevuste käigus areneb lapse tähelepanu, nägemis-, kompimis- ja ruumitaju ning mootorika.</p> <p>Kujundatakse vaatlemis-, võrdlemis-, järjestamis- ja rühmitamisoskust.</p> <p>Õpilaste mootorika arengut toetavad rebimise, lõikamise, liimimise, voolimise ja voltimise baasoskused, mida nad omandavad vastavalt oma võimetele.</p> <p>Töö käigus õpitakse ka suulisi lühikorraldusi kuulama ja täitma ning küsimustele vastama.</p> <p>Õpitegevuse käigus aktiveeritakse õpilaste kõnetegevust, arendades seeläbi nende suulist väljendusoskust.</p> <p>Õpilased täidavad ülesandeid valdavalt koostegevuses eeskuju või näidise järgi, omandatud oskuste piires ka suulise korralduse järgi.</p> <p>Õppetegevuse käigus kujundatakse korraharjumusi ja tööoskusi.</p> <p>Õpetaja suunamisel õpitakse tundma, valima ja kasutama töövahendeid (sh digivahendeid) ning töövõtteid, tutvustatakse olulisemaid ohutusreegleid.</p> <p>Õpilasi suunatakse märkama ja väärtustama ilu enda ümber.</p>	
<p>Õpitulemused:</p>	<p>Metoodilised soovitused, sh <u>õpistrateegiate</u> rakendamine, diferentseerimise võimalused <i>(Mis tegevused või ülesanded aitavad jõuda õpitulemuste saavutamisele; kuidas toetada)</i></p>
<p>Õpilane 1. klassis:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tunneb ära kasutatavaid materjale (paber, plastiliin, savi, looduslik materjal jne); 2) kasutab õpetaja juhendamisel õigesti ja ohutult lihtsamaid töövahendeid; 3) joonistab šablooni abil lihtsamaid kujundeid; 4) rebib sirgjooneliselt; 5) lõikab silma järgi ning kontuuri (sirgjoon) mööda paberitükke ja ribasid; 	<p><i>Täida siia</i></p>

6) voldib paberilehe pooleks ja/või neljaks; 7) voolib rullimise, veeretamise ja lamendamise teel lihtsamaid kujundeid ja esemeid;
8) hoolitseb koostegevuses õpetajaga oma töökoha ja -vahendite korrasoleku ning isikliku hügieeni eest.

Õppesisu sh praktilised tööd, õpiprojektid, õppetegevus väljaspool klassiruumi, kogukonnapraktika vm õppetegevused:

Õpetamise põhimõtted

Omandatakse õppimiseks vajalikke alusoskusi, seda koostegevuse ja matkimise tasandil:

- 1) kontakti leidmine, kontaktis osalemine, kontakti kestuse pikendamine;
- 2) adekvaatne reageerimine arusaadavatele korraldustele;
- 3) baaslausungite moodustamine ja/või alternatiivsete suhtlusvahendite kasutamine;
- 4) kaasamine praktilisse tegevusse ning edasi liikumine ühelt tegevuselt teisele;
- 5) toimub igapäevaste majapidamistööde osatoimingute praktiline õppimine koostegevuses;
- 6) täidetakse erinevaid jõukohaseid tööülesandeid koostöös või individuaalselt;
- 7) tööoperatsioonid/ tegevused jaotatakse õpilaste vahel nende võimeid ja oskusi arvestades;
- 8) tööprotsessile antakse positiivne tagasiside.

Läbivad tehnoloogilised teemad:

1. Paberi- ja papitööd
2. Tekstiilitööd
3. Meisterdamine taaskasutusmaterjalidest
4. Lõngatööd
5. Savitööd
6. Taimede kasvatamine

Elulised oskused

- Omandab eneseteenindamise esmased oskused (söömine, toimetulek WC-s, enda pesemine, nina nuuskamine jne).
- Kasutab abiga eneseteenindusega seotud PCS pildijadasi kooliruumides.
- Hoolitseb meeldetuletusel oma hügieeni ja välimuse eest.
- Oskab ennast riietada, tunneb ära oma riided. Teab nende hoiukohta.
- Jälgib ja järgib suunamisel piltpäevakava ja osaleb selle koostamisel.
- Tunneb oma klassikaaslast ja õpetajaid.
- Liigub koos täiskasvanuga tuttavalt marsruudil.
- Kasutab lihtsamaid ruumiga seotud väljendeid.
- Teab ja kasutab meeldetuletusel õpitud viisakusväljendeid.

- Oskab vajadusel paluda abi.
- Osaleb suunamisel ühisüritustel ja mängudes.
- Külatab poodi, näitust, kontserti, teatrit, ujulat, laata, spordivõistlust.

Kodundus

- Maitseb erinevaid toite.
- Täidab eelneval meeldetuletusel õpitud hügieeni- ja ohutusreegleid.
- Oskab nimetada ja tunneb ära enamlevinud toiduained.
- Oskab tõsta taldrükule enda jaoks paraja toidukoguse.
- Oskab abiga planeerida lihtsama hommikueine ja nimetada selleks vajaminevad toiduained (poenimekirja harjutus).
- Oskab pildijada jälgides mõningaid lihtsamaid toite serveerida.
- Oskab enda jaoks lauda katta ja seda pärast sööki koristada
- Harjutab klaasi, supilusika ja teelusika abil toidukoguseid mõõtma.
- Oskab kasutada tuttavaid köögitarvikuid.
- Teab lihtsamaid tükeldamisviise, oskab neid nimetada.
- Oskab abiga kasutada tuttavaid köögiseadmeid.
- Oskab õppeköögis pesta/kuivatada/oma kohale panna tuttavad köögitarvikuid.

Puhastamine ja koristus

- Osaleb koostegevuses töö planeerimisel, jälgib ja järgib suunamisel töö piltplaani.
- Täidab koostegemisel jõukohaseid ülesandeid koristamistöodes.
- Kasutab talle antud koristusvahendeid otstarbekohaselt.
- Oskab eelneval meeldetuletusel puhastada ja korrastada oma riideid.
- Osaleb ühises käterätikute ja ujumisriiete pesemises, kuivama panekus ja kokkupakkimises.
- Valib suunamisel igapäevaste kodutööde tegemiseks vajaliku kodutehnika ja kasutab seda koostegevuses.
- Eristab prügi vajalikest esemetest ja oskab seda abiga õigesse prügikasti viia.
- Meeldetuletusel korrastab oma töökoha.
- Kasutab talle antud tööriistu funktsionaalselt.

1.2 LÕK Tööõpetus 2. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond:	Õppeaine: Tööõpetus
Kooliaste: I	Klass: 2. klass	Tundide arv: 2 tundi nädalas

Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused):	
<p>Tööõpetust iseloomustab loov käeline aktiivsus, mis on oluline õpilaste füsioloogilises ja vaimses arengus. Õpilased saavad end käelise tegevuse kaudu väljendada ning kujundada teadmisi, oskusi ja kogemusi, mida on vaja töö kavandamiseks, planeerimiseks ja loomiseks. Tööülesandeid täites arenevad õpilastel mootorika, tähelepanu, silmamõõt, ruumitaju, kujutlusvõime ning iseseisvus otsuste tegemisel. Õpilastel kujuneb arusaam inimese kujundatud ja loodud esemelisest keskkonnast, selle materjalide mitmekesisusest ja vajadusest suhtuda ümbritsevasse säästlikult.</p> <p>Ühistegevuses õpitakse koos teistega töötama, üksteist abistama, teiste arvamusi arvestama ja oma otsuseid põhjendama. See julgustab õpilasi väärtustama ning hindama enda ja teiste tööd, mõistma kodukoha kultuurilist mitmekesisust ning võrdse kohtlemise tähtsust. Kuna tööõpetuse tundide põhisisu on loominguiline praktiline tegevus, täidab see aine ka emotsionaalselt tasakaalustavat ülesannet.</p> <p>Tööõpetuses käsitletakse käsitöö, kodunduse ja tehnoloogiaõpetuse algtõdesid, mis loob eeldused aineõpingute jätkamiseks II ja III kooliastmes. Tööõpetustunni tegevuste käigus treenime igapäevaselt ka vajalikke elulisi oskuseid. Eluliste oskuste all mõistetakse eneseteenindus oskusi ja muid oskusi, mis on vajalikud igapäevaseks iseseisvaks toimetulekuks, sh tervislik eluviis ja enesehügieen, probleemide lahendamise strateegiad.</p>	
Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:	
<p>Lihtsustatud õppe puhul tuleb arvestada õpilaste arenguperioode, mis jagunevad järgmiselt: 1.–2. kl, 3.–5. kl, 6.–7. kl, 8.–9. kl. Selline jaotus, mis ei ühti kooliastmetega, tuleneb õpilaste arengu seaduspärasustest – muutustest õppijate kognitiivses arengus ning kõne ja isiksuse arengus.</p> <p>1.–2. klassi õpilaste juhtivaks meeleks on taju. Tööõpetuse tundides õpitakse kõikide meeltega tajuma objekte ja kujutisi enda ümber, õpitakse eristama värvusi ja erinevaid materjale.</p> <p>Käeliste tegevuste käigus areneb lapse tähelepanu, nägemis-, kompimis- ja ruumitaju ning mootorika.</p> <p>Kujundatakse vaatlemis-, võrdlemis-, järjestamis- ja rühmitamisoskust.</p> <p>Õpilaste mootorika arengut toetavad rebimise, löikamise, liimimise, voolimise ja voltimise baasoskused, mida nad omandavad vastavalt oma võimetele.</p> <p>Töö käigus õpitakse ka suulisi lühikorraldusi kuulama ja täitma ning küsimustele vastama.</p> <p>Õpitegevuse käigus aktiveeritakse õpilaste kõnetegevust, arendades seeläbi nende suulist väljendusoskust.</p> <p>Õpilased täidavad ülesandeid valdavalt koostevõimelises eeskujus või näidise järgi, omandatud oskuste piires ka suulise korralduse järgi.</p> <p>Õppetegevuse käigus kujundatakse korraharjumusi ja tööoskusi.</p> <p>Õpetaja suunamisel õpitakse tundma ja valima töövahendeid (sh digivahendeid) ning töövõtteid, õpitakse kasutama töövahendeid, arvestades õpitud ohutusreegleid.</p> <p>Õpilasi suunatakse märkama ja väärtustama ilu enda ümber.</p>	
Õpitulemused:	Metoodilised soovitused, sh õpistrateegiade rakendamine, diferentseerimise võimalused <i>(Mis tegevused või ülesanded aitavad jõuda õpitulemuste saavutamisele; kuidas toetada)</i>
Õpilane 2. klassis:	<i>Täida siia</i>

<p>1) tunneb ära ja nimetab kasutatavaid materjale (paber, kartong, plastiliin, savi, riie, lõng, looduslik materjal jms);</p> <p>2) joonistab šablooni abil kujundeid, lõikab neid välja, liimib ja täiendab neid õpetaja juhendamisel;</p> <p>3) kasutab joonlauda sirgjoone tõmbamiseks;</p> <p>4) teeb voltimise teel lihtsamaid esemeid; voldib ruudu diagonaalselt pooleks;</p> <p>5) kasutab õpitud voolimisevõtteid (veeretamine, rullimine, lamendamine, venitamine, pigistamine jms);</p> <p>6) oskab sõrmedega heegeldada jämedat ketti;</p> <p>7) hoolitseb õpetaja suunamisel oma töökoha ja õppevahendite korrasoleku ning isikliku hügieeni eest.</p>	
--	--

Õppesisu sh praktilised tööd, õpiprojektid, õppetegevus väljaspool klassiruumi, kogukonnapraktika vm õppetegevused:

Õpetamise põhimõtted

Omandatakse õppimiseks vajalikke alusoskusi, seda koostegevuse ja matkimise tasandil.

- 1) kontakti leidmine, kontaktis osalemine, kontakti kestuse pikendamine;
- 2) adekvaatne reageerimine arusaadavatele korraldustele;
- 3) baaslausungite moodustamine ja/või alternatiivsete suhtlusvahendite kasutamine;
- 4) kaasamine praktilisse tegevusse ning edasi liikumine ühelt tegevuselt teisele;
- 5) toimub igapäevaste majapidamistööde osatoimingute praktiline õppimine koostegevuses;
- 6) täidetakse erinevaid jõukohaseid tööülesandeid koostöös või individuaalselt;
- 7) tööoperatsioonid/ tegevused jaotatakse õpilaste vahel nende võimeid ja oskusi arvestades;
- 8) tööprotsessile antakse positiivne tagasiside.

Läbivad tehnoloogilised teemad:

1. Paberi- ja papitööd
2. Tekstiilitööd
3. Meisterdamine taaskasutusmaterjalidest
4. Lõngatööd
5. Savitööd
6. Taimede kasvatamine

Elulised oskused

- Omandab eneseteenindamise esmased oskused (söömine, toimetulek WC-s, enda pesemine, nina nuuskamine jne).
- Kasutab abiga eneseteenindusega seotud PCS pildijadasi kooliruumides.
- Hoolitseb meeldetuletusel oma hügieeni ja välimuse eest.
- Oskab ennast riietada, tunneb ära oma riided. Teab nende hoiukohta.
- Jälgib ja järgib suunamisel piltpäevakava ja osaleb selle koostamisel.
- Tunneb oma klassikaaslast ja õpetajaid.
- Liigub koos täiskasvanuga tuttavalt marsruudil.
- Kasutab lihtsamaid ruumiga seotud väljendeid.
- Teab ja kasutab meeldetuletusel õpituid viisakusväljendeid.
- Oskab vajadusel paluda abi.
- Osaleb suunamisel ühisüritustel ja mängudes.
- Külatab poodi, näitust, kontserti, teatrit, ujulat, laata, spordivõistlust.

Kodundus

- Maitseb erinevaid toite.
- Täidab eelneval meeldetuletusel õpitud hügieeni- ja ohutusreegleid.
- Oskab nimetada ja tunneb ära enamlevinud toiduained.
- Oskab tõsta taldrikule enda jaoks paraja toidukoguse.
- Oskab abiga planeerida lihtsama hommikueine ja nimetada selleks vajaminevad toiduained (poenimekirja harjutus).
- Oskab pildijada jälgides mõningaid lihtsamaid toite serveerida.
- Oskab enda jaoks lauda katta ja seda pärast sööki koristada
- Harjutab klaasi, supilusika ja teelusika abil toidukoguseid mõõtma.
- Oskab kasutada tuttavaid köögitarvikuid.
- Teab lihtsamaid tükeldamisviise, oskab neid nimetada.
- Oskab abiga kasutada tuttavaid köögiseadmeid.
- Oskab õppeköögis pesta/kuivatada/oma kohale panna tuttavat köögitarvikuid.

Puhastamine ja koristus

- Osaleb koostegevuses töö planeerimisel, jälgib ja järgib suunamisel töö piltplaani.
- Täidab koostegemisel jõukohaseid ülesandeid koristamistöodes.
- Kasutab talle antud koristusvahendeid otstarbekohaselt.
- Oskab eelneval meeldetuletusel puhastada ja korrastada oma riideid.
- Osaleb ühises käterätikute ja ujumisriiete pesemises, kuivama panekus ja kokkupakkimises.
- Valib suunamisel igapäevaste kodutööde tegemiseks vajaliku kodutehnika ja kasutab seda koostegevuses.
- Eristab prügi vajalikest esemetest ja oskab seda abiga õigesti prügikasti viia.

- Meeldetuletusel korrastab oma töökoha.
- Kasutab talle antud tööriistu funktsionaalselt.

1.3 LÕK Tööõpetus 3. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond:	Õppeaine: Tööõpetus
Kooliaste: I	Klass: 3. klass LÕK	Tundide arv: 2 tundi nädalas
Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused):		
<p>Tööõpetust iseloomustab loov käeline aktiivsus, mis on oluline õpilaste füsioloogilises ja vaimses arengus. Õpilased saavad end käelise tegevuse kaudu väljendada ning kujundada teadmisi, oskusi ja kogemusi, mida on vaja töö kavandamiseks, planeerimiseks ja loomiseks. Tööülesandeid täites arenevad õpilastel mootorika, tähelepanu, silmamõõt, ruumitaju, kujutlusvõime ning iseseisvus otsuste tegemisel. Õpilastel kujuneb arusaam inimese kujundatud ja loodud esemelisest keskkonnast, selle materjalide mitmekesisusest ja vajadusest suhtuda ümbritsevasse säästlikult.</p> <p>Ühistegevuses õpitakse koos teistega töötama, üksteist abistama, teiste arvamusi arvestama ja oma otsuseid põhjendama. See julgustab õpilasi väärtustama ning hindama enda ja teiste tööd, mõistma kodukoha kultuurilist mitmekesisust ning võrdse kohtlemise tähtsust. Tööõpetuse tundide põhisisu on loominguiline praktiline tegevus, seega täidab see aine ka emotsionaalselt tasakaalustavat ülesannet.</p> <p>Tööõpetuses käsitletakse käsitöö, kodunduse ja tehnoloogiaõpetuse algtoodesid, mis loob eeldused aineõpingute jätkamiseks II ja III kooliastmes. Tööõpetustunni tegevuste käigus treenime igapäevaselt ka vajalikke elulisi oskuseid. Eluliste oskuste all mõistetakse eneseteenindus oskusi ja muid oskusi, mis on vajalikud igapäevaseks iseseisvaks toimetulekuks, sh tervislik eluviis ja enesehügieen, probleemide lahendamise strateegiad.</p>		
Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:		
<p>Lihtsustatud õppe puhul tuleb arvestada õpilaste arenguperioode, mis jagunevad järgmiselt: 1.–2. kl, 3.–5. kl, 6.–7. kl, 8.–9. kl. Selline jaotus, mis ei ühti kooliastmetega, tuleneb õpilaste arengu seaduspärasustest – muutustest õppijate kognitiivses arengus ning kõne ja isiksuse arengus.</p> <p>3.-5. klass</p> <p>Jätkub õpetaja osalus õpilaste tegevuses, õpiülesandeid sooritatakse suulise juhendamise, eeskuju ja näidise järgi. Tähelepanu pööratakse lihtsate kirjalike töökorralduste mõistmisele ning nende täitmisele. Õpetaja suunamisel rakendab õpilane omandatud õpioskusi, vajades seejuures pidevat meeldetuletamist ning kordamist. Uued oskused kujundatakse ühistegevuses õpetaja juhendamisel. Järjepideva õpetuse tulemusena õpitakse oma tegevust kavandama ja kontrollima, omandatud õpioskusi iseseisvalt rakendama. Õpitakse</p>		

kirjeldama oma tööprotsessi, väärtustama oma ja kaaslaste töid, erinevaid lahendusi. Õpetaja juhendamisel omandavad õpilased esmased digivahendite kasutamise oskused, õpivad kasutama lihtsamaid robotikavahendeid.	
Õpitulemused:	Metoodilised soovitusel, sh õpistrateegiate rakendamine, diferentseerimise võimalused <i>(Mis tegevused või ülesanded aitavad jõuda õpitulemuste saavutamisele; kuidas toetada)</i>
<p>Õpilane 3. klassis:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) eristab erinevaid looduslikke ja tehismaterjale, nimetab ja võrdleb õpetaja abiga materjalide omadusi (õhuke, paks, jäme, peenike, pehme, kõva, painduv, tugev jt); 2) valib õpetaja juhendamisel erinevaid töötlemisviise (rebimine, lõikamine, voltimine, viltimine, voolimine jms) ning kasutab töövahendeid õigesti; 3) töötab õpetaja suulise juhendamise järgi, vaatleb ja kirjeldab õpetaja abiga töövõtet tutvustavat videot või pilti; viib alustatud töö iseseisvalt lõpule; 4) kasutab materjale õpetaja juhendamisel säästlikult; 5) kasutab joonlauda: mõõdab paberil pikkusi täissentimeetrites, tõmbab sirgjooni läbi ühe ja kahe punkti; 6) valmistab juhendamisel voltimise teel lihtsamaid kujundeid; 7) lõikab kääridega mitmesuguseid kujundeid erinevast materjalist: paberist, õhemast kartongist, vildist, fliisist, riidest; 8) paneb niidi, heegelniidi, lõnga sukanõela silmast läbi; 9) tikib eelpistet; 10) heegeldab jämeda heegelnõelaga ketti; 11) torkab õpetaja juhendamisel naaskliga auke; 12) valmistab juhendamisel tähtpäevalisi ruumi- ja lauakaunistusi, korrastab ja kaunistab ühistegevuses oma klassiruumi; 13) katab ja koristab õpetaja juhendamisel lauda. 	<i>Täida siia</i>
Õppesisu sh praktilised tööd, õpiprojektid, õppetegevus väljaspool klassiruumi, kogukonnapraktika vm õppetegevused:	
<p>Õpetamise põhimõtted Omandatakse õppimiseks vajalikke alusoskusi, seda koostegevuse ja matkimise tasandil.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kontakti leidmine, kontaktis osalemine, kontakti kestuse pikendamine; 	

- 2) adekvaatne reageerimine arusaadavatele korraldustele;
- 3) baaslausungite moodustamine ja/või alternatiivsete suhtlusvahendite kasutamine;
- 4) kaasamine praktilisse tegevusse ning edasi liikumine ühelt tegevuselt teisele;
- 5) toimub igapäevaste majapidamistööde osatoimingute praktiline õppimine koostegevuses;
- 6) täidetakse erinevaid jõukohaseid tööülesandeid koostöös või individuaalselt;
- 7) tööoperatsioonid/ tegevused jaotatakse õpilaste vahel nende võimeid ja oskusi arvestades;
- 8) tööprotsessile antakse positiivne tagasiside.

Läbivad tehnoloogilised teemad:

1. Paberi- ja papitööd
2. Tekstiilitööd
3. Meisterdamine taaskasutusmaterjalidest
4. Lõngatööd
5. Savitööd
6. Taimede kasvatamine

Elulised oskused

- Omandab eneseteenindamise esmased oskused (söömine, toimetulek WC-s, enda pesemine, nina nuuskamine jne).
- Kasutab abiga eneseteenindusega seotud PCS pildijadasi kooliruumides.
- Hoolitseb meeldetuletusel oma hügieeni ja välimuse eest.
- Oskab ennast riietada, tunneb ära oma riided. Teab nende hoiukohta.
- Jälgib ja järgib suunamisel piltpäevakava ja osaleb selle koostamisel.
- Tunneb oma klassikaaslast ja õpetajaid.
- Liigub koos täiskasvanuga tuttavalt marsruudil.
- Kasutab lihtsamaid ruumiga seotud väljendeid.
- Teab ja kasutab meeldetuletusel õpituid viisakusväljendeid.
- Oskab vajadusel paluda abi.
- Osaleb suunamisel ühisüritustel ja mängudes.
- Külatab poodi, näitust, kontserti, teatrit, ujulat, laata, spordivõistlust.

Kodundus

- Maitseb erinevaid toite.
- Täidab eelneval meeldetuletusel õpitud hügieeni- ja ohutusreegleid.
- Oskab nimetada ja tunneb ära enamlevinud toiduained.
- Oskab tõsta taldrikule enda jaoks paraja toidukoguse.

- Oskab abiga planeerida lihtsama hommikueine ja nimetada selleks vajaminevad toiduained (poenimekirja harjutus).
- Oskab pildijada jälgides mõningaid lihtsamaid toite serveerida.
- Oskab enda jaoks lauda katta ja seda pärast sööki koristada
- Harjutab klaasi, supilusika ja teelusika abil toidukoguseid mõõtma.
- Oskab kasutada tuttavaid köögitarvikuid.
- Teab lihtsamaid tükeldamisviise, oskab neid nimetada.
- Oskab abiga kasutada tuttavaid köögiseadmeid.
- Oskab õppeköögis pesta/kuivatada/oma kohale panna tuttavad köögitarvikuid.

Puhastamine ja koristus

- Osaleb koostegEVuses töö planeerimisel, jälgib ja järgib suunamisel töö piltplaani.
- Täidab koostegemisel jõukohaseid ülesandeid koristamistöodes.
- Kasutab talle antud koristusvahendeid otstarbekohaselt.
- Oskab eelneval meeldetuletusel puhastada ja korrastada oma riideid.
- Osaleb ühises käterätikute ja ujumisriiete pesemises, kuivama panekus ja kokkupakkimises.
- Valib suunamisel igapäevaste kodutööde tegemiseks vajaliku kodutehnika ja kasutab seda koostegEVuses.
- Eristab prügi vajalikest esemetest ja oskab seda abiga õigesse prügikasti viia.
- Meeldetuletusel korrastab oma töökoha.
- Kasutab talle antud tööriistu funktsionaalselt.

1.4 LÕK Tööõpetus 4. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond:	Õppeaine: Tööõpetus
Kooliaste: II	Klass: 4. klass LÕK	Tundide arv: 2 tundi nädalas
Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused):		
<p>4. klassis on tööõpetus integreeritud õppeaine, mille tundides õpetatakse käsitöö/tehnoloogia algtõdesid. Tööõpetustunni tegevuste käigus treenime igapäevaselt ka vajalikke elulisi oskuseid. Eluliste oskuste all mõistetakse eneseteenindus oskusi ja muid oskusi, mis on vajalikud igapäevaseks iseseisvaks toimetulekuks, sh tervislik eluviis ja enesehügieen, probleemide lahendamise strateegiad.</p> <p>Tööõpetuse ainega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tunneb rõõmu ja rahulolu praktilise töö tegemisest ning selle tulemustest, väärtustab tööd ja töö tegijat; 2) väärtustab ja hoiab rahvuskultuuri; 3) tunnetab oma loomingulisi võimeid ja oskusi; kavandab ja teeb teoks oma ideed, hindab ja vajaduse korral korrigeerib valmistööd; 		

- 4) oskab kasutada suulisi ja kirjalikke tööjuhendeid, teksti ja lihtsaid tööjooniseid;
- 5) tunneb ja kasutab säästlikult erinevaid materjale, tunneb töövahendeid ja materjalide töötlemisviise, järgib tööprotsessis ohutuid ja ergonoomilisi töövõtteid;
- 6) hoiab puhtust ja korda ning täidab isikliku hügieeni nõudeid;
- 7) teab tervisliku toitumise vajalikkust, lähtub toitu valides ja valmistades tervisliku toitumise põhimõtetest; käitub teadliku tarbijana;
- 8) töötab üksi ja koos teistega, väärtustab tööks vajalikke isiksuseomadusi ning mõistab, miks on erinevad oskused ja hoiakud igapäevaelus ning tulevases tööelus olulised.

Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:

Lihtsustatud õppe puhul tuleb arvestada õpilaste arenguperioode, mis jagunevad järgmiselt: 1.–2. kl, 3.–5. kl, 6.–7. kl, 8.–9. kl. Selline jaotus, mis ei ühti kooliastmetega, tuleneb õpilaste arengu seaduspärasustest – muutustest õppijate kognitiivses arengus ning kõne ja isiksuse arengus.

3.-5. klassis jätkub õpetaja osalus õpilaste tegevuses, õpiülesandeid sooritatakse suulise juhendamise, eeskuju ja näidise järgi.

Tähelepanu pööratakse lihtsate kirjalike töökorralduste mõistmisele ning nende täitmisele.

Õpetaja suunamisel rakendab õpilane omandatud õpioskusi, vajades see juures pidevat meeldetuletamist ning kordamist.

Uued oskused kujundatakse ühistegevuses õpetaja juhendamisel. Järjepideva õpetuse tulemusena õpitakse oma tegevust kavandama ja kontrollima, omandatud õpioskusi iseseisvalt rakendama. Õpitakse kirjeldama oma tööprotsessi, väärtustama oma ja kaaslaste töid, erinevaid lahendusi.

Õpetaja juhendamisel omandavad õpilased esmased digivahendite kasutamise oskused.

Õpitulemused:

Metoodilised soovitused, sh õpistrateegiate rakendamine, diferentseerimise võimalused

(Mis tegevused või ülesanded aitavad jõuda õpitulemuste saavutamisele; kuidas toetada)

4. klassi õpilane:

- 1) meisterdab erinevatest materjalidest, valib õpetaja juhendamisel materjalide käsitlemiseks sobivaid töövahendeid, käsitseb tuttavaid töövahendeid õigesti ning ohutult;
- 2) otsib ja valib ühistegevuses ideid tööde valmistamiseks, märkab esemetel enamlevinud sümboleid, rahvuslikke elemente;

- julgustada õpilast probleemide, teemade kohta küsimusi esitama;
- teadvustada enne tegevust õppeülesande olemus (mida?, kuidas?, milleks? tehakse): arutleda ülesande lahendamise viiside ja praktilise rakenduse üle;
- anda õpilasele võimalus küsida õpetajalt abi töö käigus tekkivate raskuste korral;

<p>3) töötab õpetaja suulise juhendamise järgi, mõistab ja täidab õpetaja juhendamisel ka lihtsaid kirjalikke tööjuhendeid;</p> <p>4) kasutab materjale säästlikult, leiab õpetaja juhendamisel võimalusi materjalide korduskasutamiseks;</p> <p>5) teab olulisemaid Eesti komberuumis tähistatavaid pühasid, kaunistab juhendamisel tähtpäevadeks ruumi, osaleb tähistamisel;</p> <p>6) valmistab juhendamisel lihtsamaid toite, koostades eelnevalt ühistegevuses vajalike toiduainete ostunimekirja;</p> <p>7) valib valmistatud toidu serveerimiseks sobivad lauanõud, katab ja koristab lauda;</p> <p>8) kirjeldab ja analüüsib oma tööd õpetaja juhendamisel, sh kirjaliku kava järgi (võrdleb oma tööd näidisega; hindab tulemust kasutamist ja esteetilisust)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • võimalikult palju infot anda visualiseeritud kujul; • võimaldada rutiinsust turvatunde toetamiseks; • muudatuste sisseviimisel arvestada õpilase individuaalset valmisolekut; • arvestada õpilase sensoorse tundlikkusega; vältida õpilase sattumist ärritavate helidega keskkonda ning materjali valikut; • õpetada leidma seoseid eri valdkondade ja mõistete vahel; • olla eeskujuks julgustaval ja tolerantsel suhtlemisel õpilaste erisusi arvestades. • võimaldada vajadusel lisaagea; • arvestada õppetöö planeerimisel õpilase individuaalsete eripäradelega.
<p>Õppesisu sh praktilised tööd, õpiprojektid, õppetegevus väljaspool klassiruumi, kogukonnapraktika vm õppetegevused:</p>	
<p>Õpetamise põhimõtted Õpilast õpetatakse tuttavas situatsioonis jõukohaste ülesannetega võimalikult iseseisvalt toime tulema ja abiga ka keerukamates olukordades hakkama saama (varieeruv situatsioon, vahendid). Tööd teostatakse eeskuju või näidise järgi. Arendatakse tegevusega kaasnevat suhtlemist (tegevusele ärgitamine, protsessi suunamine, tulemuste sõnastamine). Õpilast suunatakse oma tegevust elementaarselt kommenteerima. Tehakse algust lihtsate tööskuste õpetamise ning harjutamisega. Õpilast suunatakse korras hoidma oma töökohta ja -vahendeid. Õpilast suunatakse käituma loodushoidlikult ja keskkonnateadlikult.</p> <p>Läbivad tehnoloogilised teemad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Paberi- ja papitööd 2. Õmblemine 3. Meisterdamine taaskasutusmaterjalidest 4. Lõngatööd 5. Puutööd 6. Traaditööd 7. Savitööd 8. Telgedel kudumine 9. Taimede kasvatamine 	

Elulised oskused

- Hoolitseb meeldetuletusel oma hügieeni ja välimuse eest. Kujundatakse oskust sooritada eneseteenindustoiminguid enamasti iseseivalt.
- Oskab ennast pesta, meeldetuletusel juuste ja küünte eest hoolitseda.
- Teab õpitud tervislike eluviiside põhimõtteid, õpib hoiduma kahjulikest harjumustest.
- Oskab väljendada muutusi oma tervise osas.
- Kasutab õpitud eneseteenindusega seotud pildijadasi kooliruumides.
- Valib ilmastikuoludele ja tegevusele sobiva riietuse.
- Hoolitseb oma isiklike asjade eest (tunneb need ära, teab kuhu panna).
- Tunneb viisaka käitumise reegleid, rakendab neid meeldetuletamisel ka väljaspool kooli.
- Oskab võimalikult iseseisvalt liikuda kooli/kodu ümbruses.
- Oskab vajadusel paluda abi, oskab märgata abivajajat.
- Teab ja järgib õpitud liiklusreegleid.
- Teab ühissõiduki kasutamise reegleid.
- Tunneb mõningaid linnaruumis ja avalikes asutustes leiduvaid hoiatus- ja teabemärke (WC, väljapääs, elekter jne).Tunneb lihtsamaid loodushoiu põhimõtteid (vee- ja elektri kokkuhoid, prügi vähendamine, sorteerimine ja taaskasutus).
- Oskab abiga sisseoste planeerida ja vajalikke sisseoste teha.
- Oskab abiga maksta sisseostude eest (teab mõningaid rahaga seotud mõisteid: palk, taskuraha).
- Oskab arvutit avada, sulgeda, oskab kasutada hiirt ja klaviatuuri, studiumikeskkonna kasutamine kodutööde ja teadete lugemiseks.Telefoni kasutamine häirekeskusega ühenduse võtmiseks, foto, sõnumi saatmine.
- Külastab: näitust, kino, teatrit, muuseumi, raamatukogu, ujulat, laata, spordivõistlust, toidupoodi, turgu, apteeki, bussipeatust, jäätmejaama, taaskasutuskeskust.

Kodundus

- Oskab eristada tervislikku toitu ebatervislikust (söömisharjumused toidupüramiidi järgides).
- Teab õpitud hügieeni- ja ohutusnõudeid, eelneval meeldetuletamisel täidab neid.
- Järgib õpitud lauakombeid, oskab noa ja kahvliga süüa.
- Oskab ka teiste jaoks lauda katta ja seda pärast sööki koristada, oskab kaaslasti teenindada.
- Oskab retsepti ja/või pildijada jälgides lihtsamaid toite valmistada.
- Teab retseptides esinevaid enamlevinud mõõtühikuid, oskab neid tuttavate mõõteanumate abil mõõta.
- Oskab kasutada tuttavaid köögitarvikuid.
- Oskab juhendamisel enamlevinud puu- ja köögivilju puhastada, koorida ja toiduks ettevalmistada.
- Õpib kasutama nuga, areneb õige noahoid.Teab lihtsamaid tükeldamisviise, oskab neid rakendada otstarbekalt ja ohutult.
- Valib tööks vajaliku kodutehnika ja kasutab seda juhendamisel.
- Oskab juhendamisel tuttavaid toiduaineid keeta.

- Oskab abiga kujundada üheks päevaks lihtsama menüü, menüüst lähtudes oskab koostada poenimekirja.
- Tunneb poes ära enamlevinud toiduained. Omab mõningast ettekujutust millisesse kaubarühma mingi toiduaine kuulub.
- Oskab pakendilt leida tarbijainfo toidu kõlblikkuse kohta.
- Sooritab abiga lihtsama ostu poes.
- Teab tuttavate toiduainete säilitus kohti.
- Oskab lahti pakkida ja köögis oma kohale panna poest toodud toiduained.
- Oskab töötada meeskonnas.

Puhastamine ja koristus

- Teeb meeldetuletamisel õpitud korrapidamis- ja majapidamistöid.
- Oskab puhastada ja korrastada oma riided ja jalanõud.
- Tunneb mõningaid rõiva hooldusmärke.
- Osaleb ühises käterätikute ja ujumisriiete pesemises, kuivatamises ja kokku pakkimises.
- Oskab kasutada tuttavaid koristusvahendeid, teab nende otstarvet.
- Oskab kasutada tuttavaid majapidamismasinaid.
- Sorteerib juhendamisel prügi, on suunamisel säästlik ja taaskasutav.
- Oskab kasutada tuttavat jäätmekogumispunkti.
- Oskab abiga hoolitseda toataimede eest.
- Oskab abiga hoolitseda lemmiklooma eest.
- Hoiab puhtust oma töökohas.
- Kasutab tuttavaid tööriistu funktsionaalselt.
- Meeldetuletamisel kasutab materjale ökonoomselt.

1.5 LÕK Tööõpetus 5. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond:	Õppeaine: Tööõpetus
Kooliaste: II	Klass: 5. klass LÕK	Tundide arv: 4 tundi nädalas
Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused):		
Õpetaja püüab sisendada õppijasse teatud ideaale ja põhimõtteid. Püüeldakse <u>riiklikus õppekavas kirjeldatud tehnoloogia valdkonnapädevuste</u> poole, kuid selle saavutamine sõltub õpilase eripärast.		

5.–9. klassis õpetatakse tehnoloogiat, kodunduse ja eluliste oskuste valdkondi ühendatult, võimaldades õpilastel valmistuda tulevikus iseseisvaks võimetekohaseks tööks ja/või täiendus- ning kutseõppeks. Tööõpetuse ainekava on koostatud nii, et õpilased omandaksid vajalikul määral tehnoloogilisi teadmisi ja oskusi, et tegeleda nii pehmete, kui kõvade materjalidega.

Pepleri Õppekeskuses puuduvad võimalused ja tingimused tegeleda müra- ja tolmutekitavate puidu- ja metallitehnoloogiatega. Alates 5. klassist moodustab kool õpilaste soovide, huvid ja füüsiliste võimete põhjal õpperühmad, millesse jagunedes on õpilastel võimalus osaleda teise õppehoone tehnoloogi tundides. Valikuvõimalust pakutakse igal kevadel. Õpperühmadesse jagunemine ei ole soopõhine.

Tööõpetustunni tegevuste käigus treenitakse igapäevaselt ka vajalikke **elulisi oskuseid**. Eluliste oskuste all mõistetakse eneseteenindus oskusi ja muid oskusi, mis on vajalikud igapäevaseks iseseisvaks toimetulekuks, sh tervislik eluviis ja enesehügieen, probleemide lahendamise strateegiad ning isikliku eelarve planeerimine ja olemasolevate ressursside otstarbekas majandamine;

Tööõpetuse ainega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) tunneb rõõmu ja rahulolu praktilise töö tegemisest ning selle tulemustest, väärtustab tööd ja töö tegijat;
- 2) väärtustab ja hoiab rahvuskultuuri;
- 3) tunnetab oma loomulisi võimeid ja oskusi; kavandab ja teeb teoks oma ideed, hindab ja vajaduse korral korrigeerib valmistööd;
- 4) oskab kasutada suulisi ja kirjalikke tööjuhendeid, teksti ja lihtsaid tööjooniseid
- 5) tunneb ja kasutab säästlikult erinevaid materjale, tunneb töövahendeid ja materjalide töötlemisviise, järgib tööprotsessis ohutuid ja ergonoomilisi töövõtteid;
- 6) hoiab puhtust ja korda ning täidab isikliku hügieeni nõudeid;
- 7) teab tervisliku toitumise vajalikkust, lähtub toitu valides ja valmistades tervisliku toitumise põhimõtetest; käitub teadliku tarbijana;
- 8) töötab üksi ja koos teistega, väärtustab tööks vajalikke isiksuseomadusi ning mõistab, miks on erinevad oskused ja hoiakud igapäevaelus ning tulevases tööelus olulised.

Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:

Lihtsustatud õppe puhul tuleb arvestada õpilaste arenguperioode, mis jagunevad järgmiselt: 1.–2. kl, 3.–5. kl, 6.–7. kl, 8.–9. Kl. Selline jaotus, mis ei ühti kooliastmetega, tuleneb õpilaste arengu seaduspärasustest – muutustest õppijate kognitiivses arengus ning kõne ja isiksuse arengus.

3.-5. klassis jätkub õpetaja osalus õpilaste tegevuses, õpiülesandeid sooritatakse suulise juhendamise, eeskuju ja näidise järgi. Tähelepanu pööratakse lihtsate kirjalike töökorralduste mõistmisele ning nende täitmisele. Õpetaja suunamisel

<p>rakendab õpilane omandatud õpioskusi, vajades seejuures pidevat meeldetuletamist ning kordamist. Uued oskused kujundatakse ühistegevuses õpetaja juhendamisel. Järjepideva õpetuse tulemusena õpitakse oma tegevust kavandama ja kontrollima, omandatud õpioskusi iseseisvalt rakendama. Õpitakse kirjeldama oma tööprotsessi, väärtustama oma ja kaaslaste töid, erinevaid lahendusi. Õpetaja juhendamisel omandavad õpilased esmased digivahendite kasutamise oskused.</p>	
<p>Õpitulemused:</p>	<p>Metoodilised soovitused, sh <u>õpistrateegiate</u> rakendamine, diferentseerimise võimalused <i>(Mis tegevused või ülesanded aitavad jõuda õpitulemuste saavutamisele; kuidas toetada)</i></p>
<p>5. klassi õpilane: 1) kavandab ja valmistab juhendamisel lihtsamaid esemeid, kasutades õpitud töövõtteid ja töövahendeid ning järgides ohutusnõudeid; 2) tunneb ja oskab kasutada õpitud materjale; 3) teab tervisliku toitumise aluseid ja oskab koostada juhendamisel oma päevamenüüd; 4) teab Eesti riigi jaoks olulisi tähtpäevi ning oskab õpetaja suunamisel katta lauda ning serveerida lihtsamaid toite, lähtudes vastavast sündmusest; 5) oskab kasutada enamlevinud puhastusvahendeid vastavalt pakendil olevale juhisele; 6) oskab juhendamisel hooldada ja viimistleda erinevast materjalist tooteid; 7) oskab juhendamisel kasutada lihtsamaid seadmeid; 8) teab ja järgib hügieeni, korra ja puhtuse nõudeid; 9) oskab õpetaja juhendamisel eesmärgipäraselt kasutada lihtsamaid digivahendeid</p>	<p><i>Täida siia</i></p>
<p>Õppesisu sh praktilised tööd, õpiprojektid, õppetegevus väljaspool klassiruumi, kogukonnapraktika vm õppetegevused:</p>	
<p>Õpetamise põhimõtted Õpilast õpetatakse tuttavas situatsioonis jõukohaste ülesannetega võimalikult iseseisvalt toime tulema ja abiga ka keerukamates olukordades hakkama saama (varieeruv situatsioon, vahendid).Tööd teostatakse eeskuju või näidise järgi. Arendatakse tegevusega kaasnevat suhtlemist (tegevusele ärgitamine,</p>	

protsessi suunamine, tulemuse sõnastamine). Õpilast suunatakse oma tegevust elementaarselt kommenteerima. Tehakse algust lihtsate tööskuste õpetamise ning harjutamisega. Õpilast suunatakse korras hoidma oma töökohta ja -vahendeid. Õpilast suunatakse käituma loodushoidlikult ja keskkonnateadlikult.

Läbivad tehnoloogilised teemad:

1. Paberi- ja papitööd
2. Õmblemine
3. Meisterdamine taaskasutusmaterjalidest
4. Lõngatööd
5. Puutööd
6. Traaditööd
7. Savitööd
8. Telgedel kudumine
9. Taimede kasvatamine

Elulised oskused

- Hoolitseb meeldetuletusel oma hügieeni ja välimuse eest. Kujundatakse oskust sooritada eneseteenindustoiminguid enamasti iseseivalt.
- Oskab ennast pesta, meeldetuletusel juuste ja küünte eest hoolitseda.
- Teab õpitud tervislike eluviiside põhimõtteid, õpib hoiduma kahjulikest harjumustest.
- Oskab väljendada muutusi oma tervise osas.
- Kasutab õpitud eneseteenindusega seotud pildijadasi kooliruumides.
- Valib ilmastikuoludele ja tegevusele sobiva riietuse.
- Hoolitseb oma isiklike asjade eest (tunneb need ära, teab kuhu panna).
- Tunneb viisaka käitumise reegleid, rakendab neid meeldetuletamisel ka väljaspool kooli.
- Oskab võimalikult iseseisvalt liikuda kooli/kodu ümbruses.
- Oskab vajadusel paluda abi, oskab märgata abivajajat.
- Teab ja järgib õpitud liiklusreegleid.
- Teab ühissõiduki kasutamise reegleid.
- Tunneb mõningaid linnaruumis ja avalikes asutustes leiduvaid hoiatus- ja teabemärke (WC, väljapääs, elekter jne). Tunneb lihtsamaid loodushoiu põhimõtteid (vee- ja elektri kokkuhoid, prügi vähendamine, sorteerimine ja taaskasutus).
- Oskab abiga sisseoste planeerida ja vajalikke sisseoste teha.
- Oskab abiga maksta sisseostude eest (teab mõningaid rahaga seotud mõisteid: palk, taskuraha).

- Oskab arvutit avada, sulgeda, oskab kasutada hiirt ja klaviatuuri, studiumikeskkonna kasutamine kodutööde ja teadete lugemiseks. Telefoni kasutamine häirekeskusega ühenduse võtmiseks, foto, sõnumi saatmine.
- Külastab: näitust, kino, teatrit, muuseumi, raamatukogu, ujulat, laata, spordivõistlust, toidupoodi, turgu, apteeki, bussipeatust, jäätmejaama, taaskasutuskeskust.

Kodundus

- Oskab eristada tervislikku toitu ebatervislikust (söömisharjumused toidupüramiidi järgides).
- Teab õpitud hügieeni- ja ohutusnõudeid, eelneval meeldetuletamisel täidab neid.
- Järgib õpitud lauakombeid, oskab noa ja kahvliga süüa.
- Oskab ka teiste jaoks lauda katta ja seda pärast sööki koristada, oskab kaaslasi teenindada.
- Oskab retsepti ja/või pildijada jälgides lihtsamaid toite valmistada.
- Teab retseptides esinevaid enamlevinud mõõtühikuid, oskab neid tuttavate mõõteanumate abil mõõta.
- Oskab kasutada tuttavaid köögitarvikuid.
- Oskab juhendamisel enamlevinud puu- ja köögivilju puhastada, koorida ja toiduks ettevalmistada.
- Õpib kasutama nuga, areneb õige noahoid. Teab lihtsamaid tükeldamisviise, oskab neid rakendada otstarbekalt ja ohutult.
- Valib tööks vajaliku kodutehnika ja kasutab seda juhendamisel.
- Oskab juhendamisel tuttavaid toiduaineid keeta.
- Oskab abiga kujundada üheks päevaks lihtsama menüü, menüüst lähtudes oskab koostada poenimekirja.
- Tunneb poes ära enamlevinud toiduained. Omab mõningast ettekujutust millisesse kaubarühma mingi toiduaine kuulub.
- Oskab pakendilt leida tarbijainfo toidu kõlblikkuse kohta.
- Sooritab abiga lihtsama ostu poes.
- Teab tuttavate toiduainete säilitus kohti.
- Oskab lahti pakkida ja köögis oma kohale panna poest toodud toiduained.
- Oskab töötada meeskonnas.

Puhastamine ja koristus

- Teeb meeldetuletamisel õpitud korrapidamis- ja majapidamistöid.
- Oskab puhastada ja korrastada oma riided ja jalanõud.
- Tunneb mõningaid rõiva hooldusmärke.
- Osaleb ühises käterätikute ja ujumisriiete pesemises, kuivatamises ja kokku pakkimises.
- Oskab kasutada tuttavaid koristusvahendeid, teab nende otstarvet.
- Oskab kasutada tuttavaid majapidamismasinaid.
- Sorteerib juhendamisel prügi, on suunamisel säästlik ja taaskasutav.
- Oskab kasutada tuttavat jäätmekogumispunkti.

- Oskab abiga hoolitseda toataimede eest.
- Oskab abiga hoolitseda lemmiklooma eest.
- Hoiab puhtust oma töökohas.
- Kasutab tuttavaid tööriistu funktsionaalselt.
- Meeldetuletamisel kasutab materjale ökonoomselt.
- Oskab töötada meeskonnas.

1.6 LÕK Tööõpetus 6. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond:	Õppeaine: Tööõpetus
Kooliaste: II	Klass: 6. klass LÕK	Tundide arv: 4 tundi nädalas
Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused):		
<p>Õpetaja püüab sisendada õppijasse teatud ideaale ja põhimõtteid. Püüeldakse <u>riiklikus õppekavas kirjeldatud tehnoloogia valdkonnapädevuste</u> poole, kuid selle saavutamise sõltub õpilase eripärasest.</p> <p>5.–9. klassis õpetatakse kodundust, eluoluõpet ja tehnoloogia valdkondi ühendatult, võimaldades õpilastel omandada vajalikul määral teadmisi ja oskusi, et valmistuda tulevikus iseseisvaks võimetekohaseks tööks ja/või täiendus- ning kutseõppeks. Tööõpetuse ainekava on koostatud nii, et õpilased omandaksid vajalikul määral tehnoloogilisi teadmisi ja oskusi tegelemiseks nii pehmete, kui kõvade materjalidega.</p> <p>Pepleri Õppekeskuses puuduvad võimalused ja tingimused tegeleda müra- ja tolmutekitavate puidu- ja metallitehnoloogiatega. Alates 5. klassist moodustab kool õpilaste soovide, huvi ja füüsiliste võimete põhjal õpperühmad, millesse jagunedes on õpilastel võimalus osaleda teise õppehoone tehnoloogi tundides. Valikuvõimalust pakutakse igal kevadel. Õpperühmadesse jagunemine ei ole soopõhine.</p> <p>Tööõpetuse ainega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tunneb rõõmu ja rahulolu praktilise töö tegemisest ning selle tulemustest, väärtustab tööd ja töö tegijat; 2) väärtustab ja hoiab rahvuskultuuri; 3) tunnetab oma loomingu võimeid ja oskusi; kavandab ja teeb teoks oma ideed, hindab ja vajaduse korral korrigeerib valmistööd; 4) oskab kasutada suulisi ja kirjalikke tööjuhendeid, teksti ja lihtsaid tööjooniseid 5) tunneb ja kasutab säästlikult erinevaid materjale, tunneb töövahendeid ja materjalide töötlemisviise, järgib tööprotsessis ohutuid ja ergonoomilisi töövõtteid; 6) hoiab puhtust ja korda ning täidab isikliku hügieeni nõudeid; 7) teab tervisliku toitumise vajalikkust, lähtub toitu valides ja valmistades tervisliku toitumise põhimõtetest; käitub teadliku tarbijana; 8) töötab üksi ja koos teistega, väärtustab tööks vajalikke isiksuseomadusi ning 		

<p>mõistab, miks on erinevad oskused ja hoiakud igapäevaelus ning tulevases tööelus olulised.</p>	
<p>Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:</p>	
<p>Lihtsustatud õppe puhul tuleb arvestada õpilaste arenguperioode, mis jagunevad järgmiselt: 1.–2. kl, 3.–5. kl, 6.–7. kl, 8.–9. Kl. Selline jaotus, mis ei ühti kooliastmetega, tuleneb õpilaste arengu seaduspärasustest – muutustest õppijate kognitiivses arengus ning kõne ja isiksuse arengus. 6.- 7. klassi õpilased suudavad meelde jätta lihtsamad töövõtted ja nende kasutamise järjekorra, õpivad tööprotsessi kavandama. Kujundatakse töö planeerimise ja tulemuste hindamise oskusi: õpilast suunatakse küsimuste abil kirjeldama, milline võiks olla planeeritava töö tulemus. Harjutatakse töö planeerimisel kirjalikke tööjuhendeid kasutama. Tööde valmimisel suunatakse õpilasi oma tööd kommenteerima ja sellele hinnangut andma, näidist valmistööga võrdlema. Olulisel kohal on nii enda kui ka teiste töö väärtustamine. Arendatakse suutlikkust teha kaaslastega koostööd ja raskuste ilmnmisel abi küsida. Õppetegevuses kasutatakse erinevaid digivahendeid ja digikeskkondi, arvestades sealjuures ka autoriõiguste</p>	
<p>Õpitulemused:</p>	<p>Metoodilised soovitused, sh <u>õpistrateegiate</u> rakendamine, diferentseerimise võimalused (<i>Mis tegevused või ülesanded aitavad jõuda õpitulemuste saavutamisele; kuidas toetada</i>)</p>
<p>6. klassi õpilane: 1) kavandab ja valmistab juhendamisel lihtsamaid esemeid, kasutades õpitud töövõtteid ja töövahendeid ning järgides ohutusnõudeid; 2) tunneb ja oskab kasutada õpitud materjale; 3) teab tervisliku toitumise aluseid ja oskab koostada juhendamisel oma päevamenüüd; 4) teab Eesti riigi jaoks olulisi tähtpäevi ning oskab õpetaja suunamisel katta lauda ning serveerida lihtsamaid toite, lähtudes vastavast sündmusest; 5) oskab kasutada enamlevinud puhastusvahendeid vastavalt pakendil olevale juhisele; 6) oskab juhendamisel hooldada ja viimistleda erinevast materjalist tooteid; 7) oskab juhendamisel kasutada lihtsamaid seadmeid; 8) teab ja järgib hügieeni, korra ja puhtuse nõudeid; 9) oskab õpetaja juhendamisel eesmärgipäraselt kasutada lihtsamaid digivahendeid</p>	<p><i>Täida siia</i></p>
<p>Õppesisu sh praktilised tööd, õpiprojektid, õppetegevus väljaspool klassiruumi, kogukonnapraktika vm õppetegevused:</p>	

Õpetamise põhimõtted

Õpilast õpetatakse tuttavas situatsioonis jõukohaste ülesannetega võimalikult iseseisvalt toime tulema ja abiga ka keerukamates olukordades hakkama saama (varieeruv situatsioon, vahendid). Tööd teostatakse eeskuju või näidise järgi. Arendatakse tegevusega kaasnevat suhtlemist (tegevusele ärgitamine, protsessi suunamine, tulemuse sõnastamine). Õpilast suunatakse oma tegevust elementaarselt kommenteerima. Tehakse algust lihtsate tööoskuste õpetamise ning harjutamisega. Õpilast suunatakse korras hoidma oma töökohta ja -vahendeid. Õpilast suunatakse käituma loodushoidlikult ja keskkonnateadlikult.

Läbivad tehnoloogilised teemad:

1. Paberi- ja papitööd
2. Õmblemine
3. Meisterdamine taaskasutusmaterjalidest
4. Lõngatööd
5. Puutööd
6. Traaditööd
7. Savitööd
8. Telgedel kudumine
9. Taimede kasvatamine

Elulised oskused

- Hoolitseb meeldetuletusel oma hügieeni ja välimuse eest. Kujundatakse oskust sooritada eneseteenindustoiminguid enamasti iseseisvalt.
- Oskab ennast pesta, meeldetuletusel juuste ja küünte eest hoolitseda.
- Teab õpitud tervislike eluviiside põhimõtteid, õpib hoiduma kahjulikest harjumustest.
- Oskab väljendada muutusi oma tervise osas.
- Kasutab õpitud eneseteenindusega seotud pildijadasi kooliruumides.
- Valib ilmastikuoludele ja tegevusele sobiva riietuse.
- Hoolitseb oma isiklike asjade eest (tunneb need ära, teab kuhu panna).
- Tunneb viisaka käitumise reegleid, rakendab neid meeldetuletamisel ka väljaspool kooli.
- Oskab võimalikult iseseisvalt liikuda kooli/kodu ümbruses.
- Oskab vajadusel paluda abi, oskab märgata abivajajat.
- Teab ja järgib õpitud liiklusreegleid.

- Teab ühissõiduki kasutamise reegleid.
- Tunneb mõningaid linnaruumis ja avalikes asutustes leiduvaid hoiatus- ja teabemärke (WC, väljapääs, elekter jne).Tunneb lihtsamaid loodushoiu põhimõtteid (vee- ja elektri kokkuhoid, prügi vähendamine, sorteerimine ja taaskasutus).
- Oskab abiga sisseoste planeerida ja vajalikke sisseoste teha.
- Oskab abiga maksta sisseostude eest (teab mõningaid rahaga seotud mõisteid: palk, taskuraha).
- Oskab arvutit avada, sulgeda, oskab kasutada hiirt ja klaviatuuri, stuudiumikeskkonna kasutamine kodutööde ja teadete lugemiseks.Telefoni kasutamine häirekeskusega ühenduse võtmiseks, foto, sõnumi saatmine.
- Külastab: näitust, kino, teatrit, muuseumi, raamatukogu, ujulat, laata, spordivõistlust, toidupoodi, turgu, apteeki, bussipeatust, jäätmejaama, taaskasutuskeskust.

Kodundus

- Oskab eristada tervislikku toitu ebatervislikust (söömisharjumused toidupüramiidi järgides).
- Teab õpitud hügieeni- ja ohutusnõudeid, eelneval meeldetuletamisel täidab neid.
- Järgib õpitud lauakombeid, oskab noa ja kahvliga süüa.
- Oskab ka teiste jaoks lauda katta ja seda pärast sööki koristada, oskab kaaslasi teenindada.
- Oskab retsepti ja/või pildijada jälgides lihtsamaid toite valmistada.
- Teab retseptides esinevaid enamlevinud mõõtühikuid, oskab neid tuttavate mõõteanumate abil mõõta.
- Oskab kasutada tuttavaid köögitarvikuid.
- Oskab juhendamisel enamlevinud puu- ja köögivilju puhastada, koorida ja toiduks ettevalmistada.
- Õpib kasutama nuga, areneb õige noahoid.Teab lihtsamaid tükeldamisviise, oskab neid rakendada otstarbekalt ja ohutult.
- Valib tööks vajaliku kodutehnika ja kasutab seda juhendamisel.
- Oskab juhendamisel tuttavaid toiduaineid keeta.
- Oskab abiga kujundada üheks päevaks lihtsama menüü, menüüst lähtudes oskab koostada poenimekirja.
- Tunneb poes ära enamlevinud toiduained.Omab mõningast ettekujutust millisesse kaubarühma mingi toiduaine kuulub.
- Oskab pakendilt leida tarbijainfo toidu kõlblikkuse kohta.
- Sooritab abiga lihtsama ostu poes.
- Teab tuttavate toiduainete säilitus kohti.
- Oskab lahti pakkida ja köögis oma kohale panna poest toodud toiduained.
- Oskab töötada meeskonnas.

Puhastamine ja koristus

- Teeb meeldetuletamisel õpitud korrapidamis- ja majapidamistöid.
- Oskab puhastada ja korrastada oma riided ja jalanõud.
- Tunneb mõningaid rõiva hooldusmärke.

- Osaleb ühises käterätikute ja ujumisriiete pesemises, kuivatamises ja kokku pakkimises.
- Oskab kasutada tuttavaid koristusvahendeid, teab nende otstarvet.
- Oskab kasutada tuttavaid majapidamismasinaid.
- Sorteerib juhendamisel prügi, on suunamisel säästlik ja taaskasutav.
- Oskab kasutada tuttavat jäätmekogumispunkti.
- Oskab abiga hoolitseda toataimede eest.
- Oskab abiga hoolitseda lemmiklooma eest.
- Hoiab puhtust oma töökohas.
- Kasutab tuttavaid tööriistu funktsionaalselt.
- Meeldetuletamisel kasutab materjale ökonoomselt.

1.7 LÕK Tööõpetus 7. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond:	Õppeaine: Tööõpetus
Kooliaste: III	Klass: 7. klass LÕK	Tundide arv: 4 tundi nädalas
Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused):		
<p>Õpetaja püüab sisendada õppijasse teatud ideaale ja põhimõtteid. Püüeldakse <u>riiklikus õppekavas kirjeldatud tehnoloogia valdkonnapädevuste</u> poole, kuid selle saavutamine sõltub õpilase eripärast.</p> <p>5.–9. klassis õpetatakse Käsitöö/ kodunduse, eluoluõppe ja tehnoloogia valdkondi ühendatult, võimaldades õpilastel omandada vajalikul määral teadmisi ja oskusi, et valmistada tulevikus iseseisvaks võimetekohaseks tööks ja/või täiendus- ning kutseõppeks. Tööõpetuse ainekava on koostatud nii, et õpilased omandaksid vajalikul määral tehnoloogilisi teadmisi ja oskusi tegelemiseks nii pehmete, kui kõvade materjalidega.</p> <p>Pepleri Õppekeskuses puuduvad võimalused ja tingimused tegeleda müra- ja tolmutekitavate puidu- ja metallitehnoloogiatega. Alates 5. klassist moodustab kool õpilaste soovide, huvide ja füüsiliste võimete põhjal õpperühmad, millesse jagunedes on õpilastel võimalus osaleda teise õppehoone tehnoloogia tundides. Valikuvõimalust pakutakse igal kevadel. Õpperühmadesse jagunemine ei ole soopõhine.</p> <p>Tööõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tunneb rõõmu ja rahulolu praktilise töö tegemisest ning selle tulemustest, väärtustab tööd ja töö tegijat; 2) väärtustab ja hoiab rahvuskultuuri; 3) tunnetab oma loomingu võimeid ja oskusi; kavandab ja teeb teoks oma ideed, hindab ja vajaduse korral korrigeerib valmistööd; 4) oskab kasutada suulisi ja kirjalikke tööjuhendeid, teksti ja lihtsaid tööjooniseid 		

<p>5) tunneb ja kasutab säästlikult erinevaid materjale, tunneb töövahendeid ja materjalide töötlemisviise, järgib tööprotsessis ohutuid ja ergonoomilisi töövõtteid;</p> <p>6) hoiab puhtust ja korda ning täidab isikliku hügieeni nõudeid;</p> <p>7) teab tervisliku toitumise vajalikkust, lähtub toitu valides ja valmistades tervisliku toitumise põhimõtetest; käitub teadliku tarbijana;</p> <p>8) töötab üksi ja koos teistega, väärtustab tööks vajalikke isiksuseomadusi ning mõistab, miks on erinevad oskused ja hoiakud igapäevaelus ning tulevases tööelus olulised.</p>	
<p>Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:</p>	
<p>Lihtsustatud õppe puhul tuleb arvestada õpilaste arenguperioode, mis jagunevad järgmiselt: 1.–2. kl, 3.–5. kl, 6.–7. kl, 8.–9. kl. Selline jaotus, mis ei ühti kooliastmetega, tuleneb õpilaste arengu seaduspärasustest – muutustest õppijate kognitiivses arengus ning kõne ja isiksuse arengus.</p> <p>6.-7. klassi õpilased suudavad meelde jätta lihtsamad töövõtted ja nende kasutamise järjekorra, õpivad tööprotsessi kavandama. Kujundatakse töö planeerimise ja tulemuste hindamise oskusi: õpilast suunatakse küsimuste abil kirjeldama, milline võiks olla planeeritava töö tulemus.</p> <p>Harjutatakse töö planeerimisel kirjalikke tööjuhendeid kasutama. Tööde valmimisel suunatakse õpilasi oma tööd kommenteerima ja sellele hinnangut andma, näidist valmistööga võrdlema. Olulisel kohal on nii enda kui ka teiste töö väärtustamine. Arendatakse suutlikkust teha kaaslastega koostööd ja raskuste ilmnemisel abi küsida.</p> <p>Õpetegevuses kasutatakse erinevaid digivahendeid ja digikeskkondi, arvestades sealjuures ka autoriõigustega.</p>	
<p>Õpitulemused:</p>	<p>Metoodilised soovitused, sh <u>õpistrateegiate</u> rakendamine, diferentseerimise võimalused <i>(Mis tegevused või ülesanded aitavad jõuda õpitulemuste saavutamisele; kuidas toetada)</i></p>
<p>7. klassi õpilane:</p> <p>1) väärtustab isetegemist; planeerib oma tegevust ja kontrollib selle tulemust;</p> <p>2) kasutab ja kombineerib traditsioonilisi ning nüüdisaegseid materjale, tööriistu ja tehnoloogilisi vahendeid turvaliselt ning otstarbekalt;</p> <p>3) loeb tööjoonist õpitud teadmiste- oskuste ulatuses; valmistab lihtsamaid esemeid, kasutades erinevaid tehnikaid ja materjale (sh taaskasutus) õpetaja juhendamisel;</p> <p>4) kasutab ainealast teabekirjandust ja vastavaid veebilehti;</p>	<p><i>Täida siia</i></p>

5) loeb ja mõistab etiketil, skeemil, juhendil jne olevat teavet ja juhindub sellest; mõistab tingmärke ning oskab vajaduse korral leida veebist vajaminevat infot;
6) oskab juhendamisel taaskasutada erinevaid materjale;
7) jälgib tervisekaitse- ja tööohutusnõudeid.	

Õppesisu sh praktilised tööd, õpiprojektid, õppetegevus väljaspool klassiruumi, kogukonnapraktika vm õppetegevused:

Õpetamise põhimõtted

Oluline on õpetada õpilast võimalikult iseseisvalt toime tulema. Kinnistatakse omandatud töövõtteid ja õpitakse uusi. Tähelepanu pööratakse tööoperatsioonide õigele järjekorrale ning töö lõpetamise vajalikkusele. Hakatakse täitma tööülesandeid mille puhul töö valmib alles teatud aja möödudes. Kasutatakse laiendatud sõltuvat koostööd (tööd tehakse ühel ajal ja ühist eesmärki silmas pidades). Õpilasi suunatakse märkama ja abistama teisi jõukohaste tööülesannete täitmisel.

Õpilasi õpetatakse suunatult oma tegevusi ja töö tulemust planeerima, ise sobivaid töövahendeid valima ja konkreetse töö teostamiseks vajalikke osatoiminguid järjestama. Õpilasi suunatakse oma töö tulemusi kontrollima ja hindama. Õpilasi suunatakse oma tegevusele ja valmis tööle hinnangut andma. Kujundatakse harjumus teha nii meeldivat kui ka vähem meeldivat tööd.

Läbivad tehnoloogilised teemad:

1. Paberi- ja papitööd
2. Õmblemine
3. Meisterdamine taaskasutusmaterjalidest
4. Lõngatööd
5. Puutööd
6. Traaditööd
7. Savitööd
8. Telgedel kudumine
9. Taimede kasvatamine

Elulised oskused

- Hoolitseb oma hügieeni ja välimuse eest.
- Oskab ennast pesta, oma juuste ja küünte eest hoolitseda.
- Teab ja järgib tervislikke eluviise, hoidub kahjulikest harjumustest.
- On teadlik murdeas kehaga toimuvatest muutustest.
- Valib ilmastikuoludele, olukorrale ja tegevusele kohase riietuse.
- Hoolitseb oma isiklike asjade eest, kasutab neid funktsionaalselt ja säästlikult.
- Kasutab viisaka käitumise reegleid enamlevinud suhtlussituatsioonides
- Märkab endale ja teistele suunatud ohtlikku käitumist. Oskab öelda- EI. Vajadusel paluda abi.
- Oskab lugeda hoiatus- ja teabemärke.
- Teab ja järgib jalakäijatele suunatud liiklusreegleid, liikleb võimalikult iseseisvalt tuttavas ümbruses.
- Oskab abiga oste planeerida ja vajalikke sisseoste teha.
- Oskab abiga maksta sisseostude eest. Teab mõningaid rahaga seotud mõisteid (palk, eelarve, püsikulud, kulud, kokkuhoid, laen, allahindlus).
- Oskab arvutit avada- sulgeda, oskab kasutada hiirt ja klaviatuuri, e-maili saatmine stuudiumis vms.Telefoni kasutamine: häirekeskusega ühenduse võtmine, foto, sõnumi saatmine, Google Maps, Tpileti keskkond?
- Külatab: näitust, kino, teatrit, muuseumi, raamatukogu, ujulat, laata, rõivapoodi, turgu, postkontorit, pakiautomaati ?, apteeki, rongijaama, bussipeatust, taaskasutuskeskust. Oskab kirjeldada seal pakutavaid teenuseid.
- Tutvub enamlevinud ametite ja töövaldkondadega.

Kodundus

- Oskab retsepti ja /või pildijada jälgides lihtsamaid toite valmistada.
- Teab retseptides esinevaid enamlevinud mõõtühikuid, oskab neid õpitud mõõteriistade abil mõõta.
- Oskab retseptides toiduainete koguseid teisendada suuremaks/ väiksemaks.
- Oskab kasutada tuttavaid köögitarvikuid.
- Oskab enamlevinud puu- ja köögivilju puhastada, koorida ja toiduks ettevalmistada.
- Teab erinevaid tükeldamisviise, oskab neid kasutada otstarbekalt ja ohutult.
- Oskab võimalikult iseseisvalt keeta ja praadida tuttavaid toiduaineid.
- Oskab kasutada tuttavaid köögiseadmeid (veekeedukann, mikser, pliit, praeahi, mikrolaineahi, külmkapp).
- Oskab pidupäevaks lauda katta, seda pärast sööki koristada, oskab kaaslasti teenindada.
- Oskab abiga koostada vähemalt kahte sooja toitu sisaldava päevamenüü ja sellest lähtuvalt ostunimekirja.
- Sooritab võimalikult iseseisvalt ostunimekirjast lähtuva ostu.
- Oskab lahti pakkida ja oma kohale panna poest toodud toiduained.
- Tunneb lihtsamaid meetodeid toiduainete pikemaajaliseks säilitamiseks (kuivatamine, sügavkülmutamine, hoidiste valmistamine)
- Teab tuttavate toiduainete säilitus kohti.
- Oskab töötada meeskonnas.

Puhastamine ja koristus

- Teeb õpitud jõukohaseid korrapidamis- ja majapidamistöid.
- Valib töö tegemiseks vajalikud töövahendid ja kasutab neid.
- Viib alustatud töö lõpuni.
- Täidab hügieeni ja ohutusnõudeid erinevate õpitud tööde juures.
- Oskab puhastada ja korrastada oma riided ja jalanõud.
- Loeb lihtsaid skeeme ja jooniseid esemetelt ja pakenditelt ning oskab nende järgi tegutseda.
- Tunneb enamlevinud rõivahooldusmärke.
- Oskab juhendamisel pesu pesta, kuivama seada, triikida ja kokku voltida..
- Oskab kasutada tuttavaid majapidamismasinaid.
- Oskab prügi liigiti sorteerida.
- On säästlik ja taaskasutav igapäevastes kodu- ja majapidamistöodes.
- Oskab kasutada tuttavaid jäätmekogumispunkte.
- Oskab abiga hoolitseda toataimede eest.
- Hoiab puhtust oma töökohas.

1.8 LÕK Tööõpetus 8. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond:	Õppeaine: Tööõpetus
Kooliaste: III	Klass: 8. klass LÕK	Tundide arv: 5 tundi nädalas
Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused):		
<p>Õpetaja püüab sisendada õppijasse teatud ideaale ja põhimõtteid. Püüeldakse riiklikus õppekavas kirjeldatud tehnoloogia valdkonnapädevuste poole, kuid selle saavutamine sõltub õpilase eripärasest.</p> <p>5.–9. klassis õpetatakse kodunduse, eluoluõppe ja tehnoloogia valdkondi ühendatult, võimaldades õpilastel omandada vajalikul määral teadmisi ja oskusi, et valmistuda tulevikus iseseisvaks võimetekohaseks tööks ja/või täiendus- ning kutseõppeks. Tööõpetuse ainekava on koostatud nii, et õpilased omandaksid vajalikul määral tehnoloogilisi teadmisi ja oskusi tegelemiseks nii pehmete, kui kõvade materjalidega.</p> <p>Pepleri Õppekeskuses puuduvad võimalused ja tingimused tegeleda müra- ja tolmutekitavate puidu- ja metallitehnoloogiatega. Alates 5. klassist moodustab kool õpilaste soovide, huvide ja füüsiliste võimete põhjal õpperühmad, millesse jagunedes on õpilastel võimalus osaleda teise õppehoone tehnoloogi tundides. Valikuvõimalust pakutakse igal kevadel. Õpperühmadesse jagunemine ei ole soopõhine.</p> <p>Tööõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:</p>		

<p>1) tunneb rõõmu ja rahulolu praktilise töö tegemisest ning selle tulemustest, väärtustab tööd ja töö tegijat;</p> <p>2) väärtustab ja hoiab rahvuskultuuri;</p> <p>3) tunnetab oma loomingu võimeid ja oskusi; kavandab ja teeb teoks oma ideed, hindab ja vajaduse korral korrigeerib valmistööd;</p> <p>4) oskab kasutada suulisi ja kirjalikke tööjuhendeid, teksti ja lihtsaid tööjooniseid</p> <p>5) tunneb ja kasutab säästlikult erinevaid materjale, tunneb töövahendeid ja materjalide töötlemisviise, järgib tööprotsessis ohutuid ja ergonoomilisi töövõtteid;</p> <p>6) hoiab puhtust ja korda ning täidab isikliku hügieeni nõudeid;</p> <p>7) teab tervisliku toitumise vajalikkust, lähtub toitu valides ja valmistades tervisliku toitumise põhimõtetest; käitub teadliku tarbijana;</p> <p>8) töötab üksi ja koos teistega, väärtustab tööks vajalikke isiksuseomadusi ning mõistab, miks on erinevad oskused ja hoiakud igapäevaelus ning tulevases tööelus olulised.</p>	
<p>Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:</p>	
<p>Lihtsustatud õppe puhul tuleb arvestada õpilaste arenguperioode, mis jagunevad järgmiselt: 1.–2. kl, 3.–5. kl, 6.–7. kl, 8.–9. kl. Selline jaotus, mis ei ühti kooliastmetega, tuleneb õpilaste arengu seaduspärasustest – muutustest õppijate kognitiivses arengus ning kõne ja isiksuse arengus.</p> <p>8. klassis süvendatakse järjepidevalt oskust töötada nii iseseisvalt, kui ka rühmas, rakendada eelmistel aastatel omandatud teadmisi ja oskusi, valida ja kasutada sobivaid töövahendeid ja -võtteid.</p> <p>Õpilasel süveneb oskus ise oma tööd kavandada, luua, viimistleda ning tulemust hinnata. Kujunevad erinevad oskused: endale sobiva juhendmaterjali (kirjalikud juhendid, skeemid, joonised, käsiraamatud) valimine vastavalt omandatud oskustele.</p> <p>Õpetaja juhendamisel õpitakse kasutama koolis kättesaadavaid digitaalseid seadmeid ja turvaliselt käituma nii digitaalsetes kui ka füüsilistes keskkondades. Tööõpetuse kaudu valmistub nooruk iseseisvaks võimetekohaseks tööks ja/või täiendus- ning kutseõppeks. Õpilasele tutvustatakse erinevaid ainevaldkonnaga seotud elukutseid, õpetatakse ette kujutama oma toimetulekut kodukoha tööturul.</p>	
<p>Õpitulemused:</p>	<p>Metoodilised soovitused, sh <u>õpistrateegiate</u> rakendamine, diferentseerimise võimalused <i>(Mis tegevused või ülesanded aitavad jõuda õpitulemuste saavutamisele; kuidas toetada)</i></p>
<p>8. klassi õpilane:</p>	<p><i>Täida siia</i></p>

<p>1) väärtustab isetegemist; planeerib oma tegevust ja kontrollib selle tulemust;</p> <p>2) kasutab ja kombineerib traditsioonilisi ning nüüdisaegseid materjale, tööriistu ja tehnoloogilisi vahendeid turvaliselt ning otstarbekalt;</p> <p>3) loeb tööjoonist õpitud teadmiste- oskuste ulatuses; valmistab lihtsamaid esemeid, kasutades erinevaid tehnikaid ja materjale (sh taaskasutus) õpetaja juhendamisel;</p> <p>4) kasutab ainealast teabekirjandust ja vastavaid veebilehti;</p> <p>5) loeb ja mõistab etiketil, skeemil, juhendil jne olevat teavet ja juhendub sellest; mõistab tingimärke ning oskab vajaduse korral leida veebist vajaminevat infot;</p> <p>6) oskab juhendamisel taaskasutada erinevaid materjale;</p> <p>7) jälgib tervisekaitse- ja tööohutusnõudeid.</p>	
--	--

Õppesisu sh praktilised tööd, õpiprojektid, õppetegevus väljaspool klassiruumi, kogukonnapraktika vm õppetegevused:

Õpetamise põhimõtted

Oluline on õpetada õpilast võimalikult iseseisvalt toime tulema. Kinnistatakse omandatud töövõtteid ja õpitakse uusi. Tähelepanu pööratakse tööoperatsioonide õigele järjekorrale ning töö lõpetamise vajalikkusele. Hakatakse täitma tööülesandeid mille puhul töö valmib alles teatud aja möödudes. Kasutatakse laiendatud sõltuvat koostööd (tööd tehakse ühel ajal ja ühist eesmärki silmas pidades). Õpilasi suunatakse märkama ja abistama teisi jõukohaste tööülesannete täitmisel.

Õpilasi õpetatakse suunatult oma tegevusi ja töö tulemust planeerima, ise sobivaid töövahendeid valima ja konkreetse töö teostamiseks vajalikke osatoiminguid järjestama. Õpilasi suunatakse oma töö tulemusi kontrollima ja hindama. Õpilasi suunatakse oma tegevusele ja valmis tööle hinnangut andma. Kujundatakse harjumus teha nii meeldivat kui ka vähem meeldivat tööd.

Läbivad tehnoloogilised teemad:

1. Paberi- ja papitööd
2. Õmblemine
3. Meisterdamine taaskasutusmaterjalidest
4. Lõngatööd
5. Puutööd
6. Traaditööd

7. Savitööd
8. Telgedel kudumine
9. Taimede kasvatamine

Elulised oskused

- Hoolitseb oma hügieeni ja välimuse eest.
- Oskab ennast pesta, oma juuste ja küünte eest hoolitseda.
- Teab ja järgib tervislikke eluviise, hoidub kahjulikest harjumustest.
- On teadlik murdeas kehaga toimuvatest muutustest.
- Valib ilmastikuoludele, olukorrale ja tegevusele kohase riietuse.
- Hoolitseb oma isiklike asjade eest, kasutab neid funktsionaalselt ja säästlikult.
- Kasutab viisaka käitumise reegleid enamlevinud suhtlussituatsioonides
- Märkab endale ja teistele suunatud ohtlikku käitumist. Oskab öelda- EI. Vajadusel paluda abi.
- Oskab lugeda hoiatus- ja teabemärke.
- Teab ja järgib jalakäijatele suunatud liiklusreegleid, liikleb võimalikult iseseisvalt tuttavas ümbruses.
- Oskab abiga oste planeerida ja vajalikke sisseoste teha.
- Oskab abiga maksta sisseostude eest. Teab mõningaid rahaga seotud mõisteid (palk, eelarve, püsikulud, kulud, kokkuhoid, laen, allahindlus).
- Oskab arvutit avada- sulgeda, oskab kasutada hiirt ja klaviatuuri, e-maili saatmine stuudiumis vms.Telefoni kasutamine: häirekeskusega ühenduse võtmine, foto, sõnumi saatmine, Google Maps, Tpileti keskkond?
- Küllastab: näitust, kino, teatrit, muuseumi, raamatukogu, ujulat, laata, rõivapoodi, turgu, postkontorit, pakiautomaati ?, apteeki, rongijaama, bussipeatust, taaskasutuskeskust. Oskab kirjeldada seal pakutavaid teenuseid.
- Tutvub enamlevinud ametite ja töövaldkondadega.

Kodundus

- Oskab retsepti ja /või pildijada jälgides lihtsamaid toite valmistada.
- Teab retseptides esinevaid enamlevinud mõõtühikuid, oskab neid õpitud mõõteriistade abil mõõta.
- Oskab retseptides toiduainete koguseid teisendada suuremaks/ väiksemaks.
- Oskab kasutada tuttavaid köögitarvikuid.
- Oskab enamlevinud puu- ja köögivilju puhastada, koorida ja toiduks ettevalmistada.
- Teab erinevaid tükeldamisviise, oskab neid kasutada otstarbekalt ja ohutult.
- Oskab võimalikult iseseisvalt keeta ja praadida tuttavaid toiduaineid.
- Oskab kasutada tuttavaid köögiseadmeid (veekeedukann, mikser, pliit, praeahi, mikrolaineahi, külmkapp).
- Oskab pidupäevaks lauda katta, seda pärast sööki koristada, oskab kaaslast teenindada.
- Oskab abiga koostada vähemalt kahte sooja toitu sisaldava päevamenüü ja sellest lähtuvalt ostunimekirja.

- Sooritab võimalikult iseseisvalt ostunimekirjast lähtuva ostu.
- Oskab lahti pakkida ja oma kohale panna poest toodud toiduained.
- Tunneb lihtsamaid meetodeid toiduainete pikemaajaliseks säilitamiseks (kuivatamine, sügavkülmutamine, hoidiste valmistamine)
- Teab tuttavate toiduainete säilitus kohti.
- Oskab töötada meeskonnas.

Puhastamine ja koristus

- Teeb õpitud jõukohaseid korrapidamis- ja majapidamistöid.
- Valib töö tegemiseks vajalikud töövahendid ja kasutab neid.
- Viib alustatud töö lõpuni.
- Täidab hügieeni ja ohutusnõudeid erinevate õpitud tööde juures.
- Oskab puhastada ja korrastada oma riided ja jalanõud.
- Loeb lihtsaid skeeme ja jooniseid esemetelt ja pakenditelt ning oskab nende järgi tegutseda.
- Tunneb enamlevinud rõivahooldusmärke.
- Oskab juhendamisel pesu pesta, kuivama seada, triikida ja kokku voltida..
- Oskab kasutada tuttavaid majapidamismasinaid.
- Oskab prügi liigiti sorteerida.
- On säästlik ja taaskasutatav igapäevastes kodu- ja majapidamistöodes.
- Oskab kasutada tuttavaid jäätmekogumispunkte.
- Oskab abiga hoolitseda toataimede eest.
- Hoiab puhtust oma töökohas.

1.9 LÕK Tööõpetus 9. klass

THMK ainekava põhikoolile	Ainevaldkond:	Õppeaine: Tööõpetus
Kooliaste: III	Klass: 9. klass LÕK	Tundide arv: 7 tundi nädalas
Õppeaine kirjeldus (sh ainespetsiifikast lähtuvad erisused):		
<p>Õpetaja püüab sisendada õppijasse teatud ideaale ja põhimõtteid. Püüeldakse <u>riiklikus õppekavas kirjeldatud tehnoloogia valdkonnapädevuste</u> poole, kuid selle saavutamine sõltub õpilase eripärast.</p> <p>5.–9. klassis õpetatakse eluoluõpet, kodundust ja tehnoloogia valdkondi ühendatult, võimaldades õpilastel omandada vajalikul määral teadmisi ja oskusi, et valmistuda tulevikus iseseisvaks võimetekohaseks tööks ja/või täiendus- ning kutseõppeks. Tööõpetuse ainekava on koostatud nii, et õpilased omandaksid vajalikul</p>		

määral tehnoloogilisi teadmisi ja oskusi tegelemiseks nii pehmete, kui kõvade materjalidega. Pepleri Õppekeskuses puuduvad võimalused ja tingimused tegeleda müra- ja tolmutekitavate puidu- ja metallitehnoloogiatega. Alates 5. klassist moodustab kool õpilaste soovide, huvid ja füüsiliste võimete põhjal õpperühmad, millesse jagunedes on õpilastel võimalus osaleda teise õppehoone tehnoloogiaturundides. Valikuvõimalust pakutakse igal kevadel. Õpperühmadesse jagunemine ei ole soopõhine.

Tööõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks õpilane:

- 1) tunneb rõõmu ja rahulolu praktilise töö tegemisest ning selle tulemustest, väärtustab tööd ja töö tegijat;
- 2) väärtustab ja hoiab rahvuskultuuri;
- 3) tunnetab oma loomulisi võimeid ja oskusi; kavandab ja teeb teoks oma ideed, hindab ja vajaduse korral korrigeerib valmistööd;
- 4) oskab kasutada suulisi ja kirjalikke tööjuhendeid, teksti ja lihtsaid tööjooniseid
- 5) tunneb ja kasutab säästlikult erinevaid materjale, tunneb töövahendeid ja materjalide töötlemisviise, järgib tööprotsessis ohutuid ja ergonoomilisi töövõtteid;
- 6) hoiab puhtust ja korda ning täidab isikliku hügieeni nõudeid;
- 7) teab tervisliku toitumise vajalikkust, lähtub toitu valides ja valmistades tervisliku toitumise põhimõtetest; käitub teadliku tarbijana;
- 8) töötab üksi ja koos teistega, väärtustab tööks vajalikke isiksuseomadusi ning mõistab, miks on erinevad oskused ja hoiakud igapäevaelus ning tulevases tööelus olulised.

Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:

Lihtsustatud õppe puhul tuleb arvestada õpilaste arenguperioode, mis jagunevad järgmiselt: 1.–2. kl, 3.–5. kl, 6.–7. kl, 8.–9. kl. Selline jaotus, mis ei ühti kooliastmetega, tuleneb õpilaste arengu seaduspärasustest – muutustest õppijate kognitiivses arengus ning kõne ja isiksuse arengus.

8.- 9. klassis süvendatakse järjepidevalt oskust töötada nii iseseisvalt, kui ka rühmas, rakendada eelmistel aastatel omandatud teadmisi ja oskusi, valida ja kasutada sobivaid töövahendeid ja -võtteid.

Õpilasel süveneb oskus ise oma tööd kavandada, luua, viimistleda ning tulemust hinnata. Kujunevad erinevad oskused: endale sobiva juhendmaterjali (kirjalikud juhendid, skeemid, joonised, käsiraamatud) valimine vastavalt omandatud oskustele.

Õpetaja juhendamisel õpitakse kasutama koolis kättesaadavaid digitaalset seadmeid ja turvaliselt käituma nii digitaalses kui ka füüsilistes keskkondades.

Tööõpetuse kaudu valmistub nooruk iseseisvaks võimetekohaseks tööks ja/või täiendus- ning kutseõppeks. Õpilasele tutvustatakse erinevaid ainevaldkonnaga seotud elukutseid, õpetatakse ette kujutama oma toimetulekut kodukoha tööturul.

Õpitulemused:

Metoodilised soovitused, sh õpistrateegiate rakendamine, diferentseerimise võimalused
(Mis tegevused või ülesanded aitavad jõuda õpitulemuste saavutamisele; kuidas toetada)

<p>9. klassi õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) väärtustab isetegemist; planeerib oma tegevust ja kontrollib selle tulemust; 2) kasutab ja kombineerib traditsioonilisi ning nüüdisaegseid materjale, tööriistu ja tehnoloogilisi vahendeid turvaliselt ning otstarbekalt; 3) loeb tööjoonist õpitud teadmiste- oskuste ulatuses; valmistab lihtsamaid esemeid, kasutades erinevaid tehnikaid ja materjale (sh taaskasutus) õpetaja juhendamisel; 4) kasutab ainealast teabekirjandust ja vastavaid veebilehti; 5) loeb ja mõistab etiketil, skeemil, juhendil jne olevat teavet ja juhindub sellest; mõistab tingimärke ning oskab vajaduse korral leida veebist vajaminevat infot; 6) oskab juhendamisel taaskasutada erinevaid materjale; 7) jälgib tervisekaitse- ja tööohutusnõudeid. 	<p><i>Täida siia</i></p>
<p>Õppesisu sh praktilised tööd, õpiprojektid, õppetegevus väljaspool klassiruumi, kogukonnapraktika vm õppetegevused:</p>	
<p>Õpetamise põhimõtted</p> <p>Oluline on õpetada õpilast võimalikult iseseisvalt toime tulema. Kinnistatakse omandatud töövõtteid ja õpitakse uusi. Tähelepanu pööratakse tööoperatsioonide õigele järjekorrale ning töö lõpetamise vajalikkusele. Hakatakse täitma tööülesandeid mille puhul töö valmib alles teatud aja möödudes. Kasutatakse laiendatud sõltuvat koostööd (tööd tehakse ühel ajal ja ühist eesmärki silmas pidades). Õpilasi suunatakse märkama ja abistama teisi jõukohaste tööülesannete täitmisel.</p> <p>Õpilasi õpetatakse suunatult oma tegevusi ja töö tulemust planeerima, ise sobivaid töövahendeid valima ja konkreetse töö teostamiseks vajalikke osatoiminguid järjestama. Õpilasi suunatakse oma töö tulemusi kontrollima ja hindama. Õpilasi suunatakse oma tegevusele ja valmis tööle hinnangut andma. Kujundatakse harjumus teha nii meeldivat kui ka vähem meeldivat tööd.</p> <p>Läbivad tehnoloogilised teemad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Paberi- ja papitööd 2. Õmblemine 	

3. Meisterdamine taaskasutusmaterjalidest
4. Lõngatööd
5. Puutööd
6. Traaditööd
7. Savitööd
8. Telgedel kudumine
9. Taimede kasvatamine

Elulised oskused

- Hoolitseb oma hügieeni ja välimuse eest.
- Oskab ennast pesta, oma juuste ja küünte eest hoolitseda.
- Teab ja järgib tervislikke eluviise, hoidub kahjulikest harjumustest.
- On teadlik murdeas kehaga toimuvatest muutustest.
- Valib ilmastikuoludele, olukorrale ja tegevusele kohase riietuse.
- Hoolitseb oma isiklike asjade eest, kasutab neid funktsionaalselt ja säästlikult.
- Kasutab viisaka käitumise reegleid enamlevinud suhtlussituatsioonides
- Märkab endale ja teistele suunatud ohtlikku käitumist. Oskab öelda- EI. Vajadusel paluda abi.
- Oskab lugeda hoiatus- ja teabemärke.
- Teab ja järgib jalakäijatele suunatud liiklusreegleid, liikleb võimalikult iseseisvalt tuttavas ümbruses.
- Oskab abiga oste planeerida ja vajalikke sisseoste teha.
- Oskab abiga maksta sisseostude eest. Teab mõningaid rahaga seotud mõisteid (palk, eelarve, püsikulud, kulud, kokkuhoid, laen, allahindlus).
- Oskab arvutit avada- sulgeda, oskab kasutada hiirt ja klaviatuuri, e-maili saatmine stuudiumis vms.Telefoni kasutamine: häirekeskusega ühenduse võtmine, foto, sõnumi saatmine, Google Maps, Tpileti keskkond?
- Külastab: näitust, kino, teatrit, muuseumi, raamatukogu, ujulat, laata, rõivapoodi, turgu, postkontorit, pakiautomaati ?, apteeki, rongijaama, bussipeatust, taaskasutuskeskust. Oskab kirjeldada seal pakutavaid teenuseid.
- Tutvub enamlevinud ametite ja töövaldkondadega.

Kodundus

- Oskab retsepti ja /või pildijada jälgides lihtsamaid toite valmistada.
- Teab retseptides esinevaid enamlevinud mõõtühikuid, oskab neid õpitud mõõteriistade abil mõõta.
- Oskab retseptides toiduainete koguseid teisendada suuremaks/ väiksemaks.
- Oskab kasutada tuttavaid köögitarvikuid.
- Oskab enamlevinud puu- ja köögivilju puhastada, koorida ja toiduks ettevalmistada.
- Teab erinevaid tükeldamisviise, oskab neid kasutada otstarbekalt ja ohutult.

- Oskab võimalikult iseseisvalt keeta ja praadida tuttavaid toiduaineid.
- Oskab kasutada tuttavaid köögiseadmeid (veekeedukann, mikser, pliit, praeahi, mikrolaineahi, külmkapp).
- Oskab pidupäevaks lauda katta, seda pärast sööki koristada, oskab kaaslasi teenindada.
- Oskab abiga koostada vähemalt kahte sooja toitu sisaldava päevamenüü ja sellest lähtuvalt ostunimekirja.
- Sooritab võimalikult iseseisvalt ostunimekirjast lähtuva ostu.
- Oskab lahti pakkida ja oma kohale panna poest toodud toiduained.
- Tunneb lihtsamaid meetodeid toiduainete pikemaajaliseks säilitamiseks (kuivatamine, sügavkülmutamine, hoidiste valmistamine)
- Teab tuttavate toiduainete säilitus kohti.
- Oskab töötada meeskonnas.

Puhastamine ja koristus

- Teeb õpitud jõukohaseid korrapidamis- ja majapidamistöid.
- Valib töö tegemiseks vajalikud töövahendid ja kasutab neid.
- Viib alustatud töö lõpuni.
- Täidab hügieeni ja ohutusnõudeid erinevate õpitud tööde juures.
- Oskab puhastada ja korrastada oma riided ja jalanõud.
- Loeb lihtsaid skeeme ja jooniseid esemetelt ja pakenditelt ning oskab nende järgi tegutseda.
- Tunneb enamlevinud rõivahooldusmärke.
- Oskab juhendamisel pesu pesta, kuivama seada, triikida ja kokku voltida..
- Oskab kasutada tuttavaid majapidamismasinaid.
- Oskab prügi liigiti sorteerida.
- On säästlik ja taaskasutatav igapäevastes kodu- ja majapidamistöodes.
- Oskab kasutada tuttavaid jäätmekogumispunkte.
- Oskab abiga hoolitseda toataimede eest.
- Hoiab puhtust oma töökohas.